

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Do obsługi bankowej budżetu Gminy oraz Urzędu jako jednostki budżetowej prowadzi się wspólny rachunek bankowy.

Księgi rachunkowe budżetu i urzędu prowadzone były w 2014 roku (i nadal) przez Referat Finansowy.

Księgi rachunkowe budżetu oraz Urzędu prowadzone są przy użyciu następujących programów komputerowych:

- system księgowości dla jednostki „FK+” – program finansowo-księgowy autorstwa firmy Radix,
- WIP – windykacja podatnika firmy Radix,
- POGRUN – system naliczania podatków firmy Radix.

Z zakresu czynności Głównego Księgowego wynika, że odpowiada ona m.in. za następujące zadania:

- prowadzenie księgowości jednostki samorządu – rozliczanie wyciągów,
- prowadzenie rozliczeń bezgotówkowych i przygotowanie dokumentów do wypłat gotówkowych,
- dokonywanie rozliczeń z urzędem skarbowym z tytułu VAT,
- rozliczanie inwentaryzacji,
- terminowe sporządzanie sprawozdań gusowskich i finansowych,
- sporządzanie sprawozdań łącznych z zakresu gospodarki finansowej szkół i przedszkoli oraz łącznych dochodów urzędu,
- prowadzenie gospodarki finansowej w oparciu o sporządzony plan finansowy urzędu,
- sporządzanie częściowego budżetu dla urzędu gminy, wprowadzanie zmian w ciągu roku, sporządzanie sprawozdań łącznych.

Z zakresu czynności Pani K. N. podinspektora ds. księgowości wynika, że odpowiada ona za m.in. następujące zadania:

- prowadzenie spraw księgowości budżetowej,
- wykonywanie kontroli w jednostkach organizacyjnych Gminy określonych ustawą o finansach publicznych,
- przygotowanie planów finansowych szkół i przedszkola,
- podział subwencji oświatowej i jej rozliczenie,
- bieżąca kontrola realizacji planów finansowych jednostek oświatowych,
- prowadzenie kart wydatków poszczególnych placówek oświatowych i bieżący monitoring stanu środków,
- dodatkowe wynagrodzenia uzupełniające, wyliczenie dla poszczególnych grup awansu zawodowego nauczycieli; stażystów, kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych,
- prowadzenie innych rozliczeń i kontroli finansów placówek oświatowych.

Z zakresu czynności Pani J. Ch. specjalisty ds. księgowości wynika, że odpowiada ona za m.in. następujące zadania:

- prowadzenie księgowości urzędu,
- przygotowanie dokumentów (rachunków i faktur) do dokonywania wpłat,
- prowadzenie ewidencji mienia (środki trwałe, materiały, wyposażenie, wartości niematerialne i prawne oraz pozostałe składniki), ich wycena, umarzanie, amortyzacja, sporządzanie sprawozdań z tego zakresu,
- sporządzanie listy wypłat wynagrodzeń,
- obsługa zatrudnionych w urzędzie gminy osób z tytułu wynagrodzeń,

- obsługa finansowa funduszu ochrony środowiska (ewidencja wpłat, sporządzanie planu, sprawozdań itd.),

Z zakresu czynności Pani M. P. inspektora wynika, że odpowiada ona za m.in. następujące zadania:

- wypisywanie kwitów, przyjmowanie wpłat z podatków, opłaty miejscowej, czynszów, opłaty targowej, dzierżaw i innych należności Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych Gminy Włoszakowice,
- prowadzenie raportów kasowych dla Urzędu Gminy i innych jednostek organizacyjnych Gminy,
- dokonywanie wypłat wynagrodzeń, umów – zleceń oraz rachunków gotówkowych,
- prowadzenie ewidencji druków ścisłego zarachowania, świadectw miejsca pochodzenia zwierząt, opłaty targowej, miejscowej i innych druków,
- rozliczenie kwitariuszy, druków ścisłego zarachowania,
- odprowadzanie środków pieniężnych do Kasy Banku Spółdzielczego we Włoszakowicach.

Kserokopie zakresów czynności stanowią **akta kontroli B.II.1 (9/9)** do protokołu kontroli.

II.1 Gospodarka pieniężna i kontrola kasy

II.1.1 Obsługa kasowa

W instrukcji gospodarki kasowej i ewidencji druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Włoszakowice stanowiącej załącznik Nr 7 do zarządzenia Nr 45/2012 Wójta Gminy Włoszakowice z dnia 30.07.2012 w zakresie kasy zapisano między innymi, że:

- Kasjerem jest osoba mająca nienaganną opinię, niekarana za przestępstwa gospodarcze lub wykroczenia przeciwko mieniu oraz posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych,
- Przejęcie – przekazanie kasy może nastąpić jedynie protokolarnie, w obecności komisji (główny księgowy lub skarbnik gminy, kierownik biura księgowości podatkowej lub inny pracownik tego biura i osoba przejmująca),
- Określono zasady transportu gotówki do banku,
- Kasa Urzędu Gminy prowadzona jest przez pracownika Urzędu Gminy, który prowadzi dodatkowo obsługę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnego Zakładu Komunalnego, Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej, Gminnego Zarządu Dróg,
- W kasie może być:
 - Niezbędny zapas gotówki na bieżące wydatki,
 - gotówka podjęta z rachunku bankowego na pokrycie określonych rodzajów wydatków,
 - gotówka pochodząca z bieżących wpływów do kasy jednostki.
- Wysokość niezbędnego pogotowia kasowego jest ustalona przez Wójta Gminy w wysokości 2.500,00zł,
- Uzyskane wpływy z tytułu dochodów budżetowych odprowadza się na rachunek bankowy w dniu dokonania wpłaty,

- Wypłaty gotówki mogą być dokonywane wyłącznie na podstawie ujednoliconych dla wpłat wszelkich tytułów przychodowych dowodów kasowych, podpisanych przynajmniej przez kasjera,
- Wypłata gotówki z kasy może nastąpić na podstawie źródłowych dowodów uzasadniających wypłatę,
- Gotówkę wypłaca się osobie wymienionej w rozchodowym dowodzie kasowym. Odbiorca gotówki kwituje jej odbiór na rozchodowym dowodzie w sposób trwały atramentem lub długopisem, podając słownie kwotę i datę jej otrzymania oraz zamieszczając swój podpis,
- Raport kasowy z dochodów sporządza się codziennie, a z wydatków każdorazowo, w przypadku pobrania gotówki z banku. Obroty kasowe kasjer codziennie rejestruje w raporcie kasowym, który sporządza się w dwóch egzemplarzach – oryginał i kopia. Zapisy w raporcie kasowym powinny być dokonywane chronologicznie. Po sporządzeniu raportu kasowego za dany dzień i ustaleniu pozostałości gotówki w kasie kasjer podpisuje raport i oryginał z dowodami kasowymi przekazuje do księgowości,
- Rozchodu gotówki nie udokumentowanego rozchodowymi dowodami kasowymi nie uwzględnia się przy ustaleniu gotówki w kasie. Rozchód taki stanowi niedobór kasowy i obciąża kasjera. Gotówka w kasie nie udokumentowana przychodowymi dowodami kasowymi stanowi nadwyżkę kasową. Nadwyżka kasowa podlega zaliczeniu jako nadzwyczajny dochód budżetowy.

Z zakresu czynności Kasjera Urzędu Gminy wynika, że do jej obowiązków należy m.in.: prawidłowe prowadzenie kasy zgodnie z obowiązującymi przepisami, zabezpieczenie środków pieniężnych w kasie.

W dniu 22.02.2016r. przeprowadzono kontrolę stanu kasy w Urzędzie Gminy w Włoszakowicach. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole z kontroli kasy, który stanowi **Załącznik Nr 1** do protokołu kontroli.

Z wyjaśnienia Kasjera wynika, że sporządzano następujące rodzaje raportów kasowych:

”

- *Kasa – raport z wypłat gotówkowych rachunków i pogotowania kasowego*
- *K – wpływy księgowe – wpłaty koncesji alkoholowych, użytkowania wieczystego, rozmów telefonicznych*
- *P – wpływy podatkowe*
- *SM – odpady komunalne*
- *PW – pozostałe wpłaty – opłaty skarbowe, opłata targowa*
- *PM – wpływy majątkowe – przekształcenie prawa użytkowania wieczystego”*

Sporządzanie raportów kasowych

Do kontroli szczegółowej przyjęto raporty kasowe z okresu od 19-23 maja 2014 roku:

Nr raportu / Za okres	Ilość pozycji	Przychód	Rozchód	Saldo poprzednie	Saldo końcowe
RK nr P/84 z dnia 19.05.2014r.	92	31 302,60 zł	31 302,60 zł	0,00 zł	0,00 zł

Rk nr PW/89 z dnia 19.05.2014r.	3	39,00 zł	39,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
Rk nr PW/89 z dnia 19.05.2014r.	16	1 017,20 zł	1 017,20 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr KASA/18 z dnia 19.05.2014r.	25	8 435,23 zł	8 435,23 zł	2 500,00 zł	2 500,00 zł
RK nr K/39 z dnia 20.05.2014r.	5	5 420,00 zł	5 420,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr P/85 za okres od 19 do 20.05.2014r.	68	4 082,80 zł	4 082,80 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr SM/95 za okres od 19 do 20.05.2014r.	18	1 019,60 zł	1 019,60 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr PM/4 za okres od 19 do 20.05.2014r.	4	780,00 zł	780,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr KASA/19 z dnia 20.05.2014r.	3	3 330,00 zł	3 330,00 zł	2 500,00 zł	2 500,00 zł
RK nr K/40 z dnia 21.05.2014r.	3	1 400,00 zł	1 400,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr P/86 z dnia 21.05.2014r.	41	4 457,60 zł	4 457,60 zł	0,00 zł	0,00 zł
Rk nr PW/90 z dnia 21.05.2014r.	3	191,00 zł	191,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr SM/96 z dnia 21.05.2014r.	6	360,00 zł	360,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr P/87 z okres od dnia 22 do 23.05.2014r.	29	4 689,60 zł	4 756,60 zł	0,00 zł	-67,00 zł
RK nr PW/91 z dnia 22.05.2014r.	6	355,00 zł	355,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr SM/97 z dnia 22.05.2014r.	6	364,00 zł	364,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

RK nr K/41 z dnia 23.05.2014r.	2	43,75 zł	43,75 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr P/88 z dnia 23.05.2014r.	20	1 862,00 zł	1 795,00 zł	-67,00 zł	0,00 zł
RK nr PW/92 z dnia 23.05.2014r.	7	806,00 zł	806,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr SM/98 z dnia 23.05.2014r.	3	192,00 zł	192,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
RK nr KASA/20 z dnia 23.05.2014r.	17	7 720,27 zł	7 720,27 zł	2 500,00 zł	2 500,00 zł
Razem	x	77 867,65 zł	77 867,65 zł	x	x
Obroty konta 101(Wn, Ma)	x	77 867,65 zł	77 867,65 zł	x	x

Ustalenia:

- Stwierdzono przypadki sporządzania raportów kasowych w których ewidencjonowano operacje gospodarcze z dwóch dni. Wyjaśnienie Kasjera było następujące:

„Sporadycznie bywają przypadki otwarcia nowego raportu kasowego po zamknięciu w danym dniu i przygotowaniu odprowadzenia do banku. Jest on kontynuowany w dniu następnym.”

Zgodnie z punktem I – Wprowadzenie, podpunktem 14 Instrukcji gospodarki kasowej i ewidencji druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Włoszakowice stanowiącej załącznik nr 7 do zarządzenia nr 45/2012 Wójta Gminy Włoszakowice z dnia 30 lipca 2012r.: *„Uzyskane wpływy z tytułu dochodów budżetowych odprowadza się na rachunek bankowy w dniu dokonania wpłaty.”*

- Z raportu kasowego nr P/87 za okres od dnia 22 do 23.05.2014r. wynika, że do banku odprowadzono o 67,00zł więcej gotówki niż zostało w tym okresie wpłacone do kasy. Wyjaśnienie Kasjera było następujące:

„Raport kasowy 87 z dnia 22.05.2014 r.

Kwota z kwitów 4689,60 zł, a odprowadzona została 4756,60 zł, ponieważ nie została uwzględniona różnica w wysokości 67,00 zł z anulowanego kwitu KP00004718. Raport kasowy 88 otwarty w dniu 22.05.2014r. i zakończony w dniu 23.05.2014r. Kwota z kwitów w danym raporcie tj. 1862,00zł, a odprowadzona 1795,00 zł różnica stanowi 67,00 zł kwota odprowadzona w dniu poprzednim.”

Wyjaśnienie Kasjera stanowi **akta kontroli nr B.II.1.1.1 (1/1)** do protokołu kontroli.

- Na raportach kasowych nie umieszczano podpisu osoby sprawdzającej raport.

Obowiązek dokonania sprawdzenia raportu kasowego wynikał z przepisów Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Włoszakowice (Załącznik nr 6 do zarządzenia nr 45/2012 Wójta Gminy Włoszakowice z dnia 30 lipca 2012r.), tzn. punktu I Zasady ogólne, podpunkt 1. Dokumentacja operacji i zdarzeń gospodarczych lit. f):

„Podstawą zapisów w księgach rachunkowych jest dowód księgowy, który aby spełnić swoją funkcję musi być prawidłowo wystawiony, tzn.

(...)

f) jest sprawdzony pod względem merytorycznym (legalność, celowość i gospodarność), co potwierdza podpisem osoba prowadząca dane zadanie i formalno-rachunkowym, co potwierdza podpisem pracownik księgowości.”

Ponadto ze schematu obiegu dokumentów finansowo-księgowych wynika, że raport kasowy winien być sprawdzony w dniu otrzymania przez pracowników Biura Księgowości Budżetowej.

Wyjaśnienie Głównego księgowego było następujące:

„Raporty kasowe są sprawdzane poprzez sporządzenie dekretacji raportu kasowego. Raport kasowy jest księgowany pod wyciągiem bankowym, który jest opatrzony „sprawdzono”, datą i podpisem osoby sprawdzającej. Omyłkowo nie zamieszczano podpisu osoby sprawdzającej na samym raporcie kasowym.”

Wyjaśnienie Głównej Księgowej stanowi **akta kontroli nr B.II.1.1.2 (1/1)** do protokołu kontroli.

Kserokopie raportów kasowych stanowią **akta kontroli nr B.II.1.1.3 (37/37)** do protokołu kontroli.

II.1.2 Druki ścisłego zarachowania

W instrukcji gospodarki kasowej i ewidencji druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Włoszakowice stanowiącej załącznik Nr 7 do zarządzenia Nr 45/2012 Wójta Gminy Włoszakowice z dnia 30.07.2012 w zakresie ewidencji druków ścisłego zarachowania zapisano między innymi, że:

- Druki ścisłego zarachowania są to formularze powszechnego użytku, w zakresie których obowiązuje specjalna ewidencja, mająca zapobiegać ewentualnym nadużyciom, wynikającym z ich stosowania,
- Druki te podlegają oznakowaniu (ponumerowaniu), ewidencji, kontroli i zabezpieczeniu,
- Ewidencję druków prowadzi się w specjalnie do tego celu założonej księdze,
- Oznaczenia druków ścisłego zarachowania, które nie posiadają nadanych przez drukarnię numerów dokonuje się przez oznaczenie numeratorem liczby porządkowej. Numerator należy zabezpieczyć przed dostępem osób trzecich w metalowej szafie kasy urzędu.
- W przypadku druków broszurowych w blokach należy dodatkowo na okładce bloku odnotować numer kolejny bloku, numery dokumentów składających się na blok. Błoczek przed wydaniem musi być podpisany przez Skarbnika.
- Ewidencje druków ścisłego zarachowania należy prowadzić odrębnie dla każdego rodzaju druków w księdze (wzór ujednolicony) ponumerowanej i przesnurowanej oraz znaczony pieczętkami jednostki.

W ramach kontroli kasy przeprowadzono również kontrolę druków ścisłego zarachowania. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Ustalenia kontroli zostały zawarte w Protokole z kontroli kasy, który stanowi **Załącznik Nr 1** do protokołu kontroli.

II.1.3 Obsługa bankowa budżetu gminy i urzędu jako jednostki budżetowej

Kontrolującemu przedstawiono umowę o prowadzenie rachunków bankowych o nr 1209 z dnia 27.12.2012r. zawartą z Bankiem Spółdzielczym we Włoszakowicach. W umowie wskazano, że Gminę reprezentuje Wójt oraz Skarbnik. Umowę zawarto na czas określony tzn. od dnia 1.01.2013r. do 31.12.2015r. W umowie wskazano, że Bank zobowiązuje się do otwarcia i prowadzenia rachunków bankowych (bieżącego, pomocniczych oraz rachunków lokat) oraz zapewni posiadaczowi dostęp do rachunków bankowych oraz możliwość korzystania z innych usług Banku. Rachunki bankowe zgodnie z umową będą prowadzone na zasadach i warunkach określonych w „Regulaminie świadczenia usług (...) dla klientów instytucjonalnych w Banku Spółdzielczym we Włoszakowicach”. W zakresie kosztów związanych z otwarciem i prowadzeniem rachunków bankowych wskazano, iż bank będzie pobierał opłaty w wysokości 350,00zł miesięcznie.

Ponadto kontrolującemu przedstawiono umowę o usługi bankowości elektronicznej z dnia 27.12.2012r. zawartą z Bankiem Spółdzielczym we Włoszakowicach. W umowie wskazano, że Gminę reprezentuje Wójt oraz Skarbnik. Umowę zawarto na czas określony tzn. od dnia 1.01.2013r. do 31.12.2015r. W umowie wskazano, że „Za czynności związane z udostępnieniem przez Bank i korzystaniem przez Użytkownika systemu z Usługi, Bank pobiera opłaty i prowizje bankowe, zgodnie z obowiązującą Taryfą”.

Wyjaśnienia Skarbnika dotyczące wskazania w umowa, że Gminę Włoszakowice reprezentuje Wójt i Skarbnik były następujące:

„W umowie prowadzenia rachunków bankowych modulo nr 1209 oraz umowie o usługi bankowości elektronicznej zawartej 27 grudnia 2012 roku z Bankiem Spółdzielczym we Włoszakowicach znajduje się zapis o reprezentowaniu Gminy Włoszakowice przez Stanisława Waligórę – Wójta Gminy Włoszakowice oraz Marię Rolka – Skarbnika Gminy Włoszakowice.

Umowa w tej formie została przygotowana przez przedstawicieli Banku, a powyższy zapis, moim zdaniem, znalazł się na skutek chęci wskazania osób podpisujących umowę ze strony Gminy.

Użyto niefortunnego, skróconego sformułowania zamiast jasnego wskazania „przy kontrasygnacie skarbnika gminy.”

Kserokopie umów oraz wyjaśnienia Skarbnika stanowią **akta kontroli nr B.II.1.3.1 (6/6)** do protokołu kontroli.

Ponadto kontrolującemu przedłożono umowę nr 23/1/JST/2014 z dnia 31.01.2014r. o kredyt w rachunku bieżącym zawartą z Bankiem Spółdzielczym we Włoszakowicach. Umowę ze strony Gminy podpisał Wójt. Umowa zawiera kontrasygnatę Skarbnika. Powyższą umowę zawarto na okres od 3 lutego 2014r. do 31 grudnia 2014r. W tym okresie bank przyznał Gminie prawo do zadłużania się w rachunku bieżącym do kwoty 600.000,00zł. Oprocentowanie kredytu wynosiło 2,61 punktów procentowych według stawki WIBOR dla terminu 1M (w dniu zawarcia umowy oprocentowanie wynosiło 3,61%). Ponadto z tytułu zawarcia umowy i obsługi kredytu bank zgodnie z umowa bank pobrał prowizje w wysokości 1.200,00zł. W roku 2014 powyższy kredyt w rachunku bieżącym nie był przez Gminę Włoszakowice wykorzystany.

II.1.4 Karty płatnicze

Z oświadczeni Skarbnika wynika, że Gmina Włoszakowice nie posiada i nie korzysta z kart płatniczych.

Oświadczenie Skarbnika stanowi **akta kontroli nr B.II.1.4 (1/1)** do protokołu kontroli.

II.2 Księgi rachunkowe budżetu i jednostki budżetowej

Zarządzeniem Nr 45/2012 Wójta Gminy Włoszakowice z dnia 30 lipca 2012 roku ustalono dokumentację przyjętych zasad rachunkowości. Załącznikami do Zarządzenia są:

- załącznik Nr 1 – ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych budżetu,
- załącznik Nr 2 – opis kont syntetycznych budżetu Gminy,
- załącznik Nr 3 – opis kont stosowanych w ewidencji księgowej Urzędu Gminy,
- załącznik Nr 4 – wykaz zbiorów tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych,
- załącznik Nr 5 – organizacyjne rozwiązania służące ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonywanych w nich zapisów,
- załącznik Nr 6 – instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Włoszakowice,
- załącznik Nr 7 – instrukcja gospodarki kasowej i ewidencji druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy w Włoszakowicach,
- załącznik Nr 8 – instrukcja inwentaryzacyjna,
- załącznik Nr 9 – dochodzenie zaległości z tytułu podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych.

Polityka rachunkowości była zmieniana następującymi zarządzeniami:

- Zarządzeniem nr 24/2014 z dnia 22 kwietnia 2014 roku z mocą obowiązywania od 1.01.2014r.,
- Zarządzeniem nr 103/2014 z dnia 31.12.2014 roku z mocą obowiązywania od 1.01.2014r.

Kserokopia polityki rachunkowości stanowi **akta kontroli nr B.I.2.2.1 (56/56)** do protokołu kontroli.

W wykazie zbiorów tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 103/2014 Wójta Gminy Włoszakowice z dnia 31 grudnia 2014r., zawarto między innymi wykaz wykorzystywanych w Urzędzie Gminy programów komputerowych, zawierający następujące pozycje:

- ELUD+ System Ewidencji Ludności,
- FKB+ System Finansowo-Księgowy Księgowości Budżetowej,
- KADRY+ System Obsługi Kadr,
- KASA+ System Obsługi Kasy,
- POGRUN+ System Naliczania Podatków od Gruntów i Nieruchomości,
- POST+ System Naliczania Podatków od Środków Transportu,
- PŁACE+ System Płacowy,
- USC+ System Stanu Cywilnego,
- WIP+ System Windykacji Opłat i Podatków,
- WYB+ Rejestr Wyborców,
- GOK+A System Gospodarowania Odpadami Komunalnymi,
- MKO+A System Ewidencji Mienia Komunalnego,
- EGZ+B System Obsługi Egzekucji.

W wykazie programów nie wskazano daty rozpoczęcia ich eksploatacji oraz wersji oprogramowania jak również zawarto w nim programy nie związane z prowadzeniem ksiąg rachunkowych.

Wyjaśnienia Głównej Księgowej były następujące:

„W polityce rachunkowości wymieniono wszystkie programy komputerowe, nawet te nie związane z rachunkowością jednostki. Do wymienionych programów nie wpisano wersji oprogramowania i daty przyjęcia do eksploatacji. Przy najbliższej okazji wprowadzania zmian w polityce rachunkowości zostanie to poprawione i uzupełnione.”

Wyjaśnienia Głównej Księgowej stanowią **akta kontroli nr B.II.2 (1/1)** do protokołu kontroli.

II.2.1 Stan i kompletność urządzeń księgowych

Z przedłożonych kontrolującemu dokumentów oraz ksiąg rachunkowych wynika, że w 2014 roku:

- księgi rachunkowe w 2014 roku prowadzono komputerowo z wyodrębnieniem ksiąg budżetu i ksiąg Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej,
- w księgach budżetu bilans otwarcia 2014 wg kont analitycznych jest zgodny z bilansem zamknięcia 2013 roku kont analitycznych, również bilans zamknięcia 2014 wg kont analitycznych jest zgodny z bilansem otwarcia 2015 wg kont analitycznych,
- w Urzędzie Gminy bilans otwarcia 2014 jest zgodny z bilansem zamknięcia 2013 roku wg kont analitycznych. Natomiast kontrola zgodności bilansu otwarcia roku 2015 z bilansem zamknięcia roku 2014 w zakresie ksiąg rachunkowych Urzędu wykazała rozbieżność dotyczącą konta 080-015-00000-0000-0000. W bilansie zamknięcia roku 2014 saldo analityczne dotyczące powyższego konta wynosiło 14.882,74zł, natomiast w bilansie otwarcia roku 2015 brak było powyższego konta analitycznego. Powyższe skutkowało również tym, że księgi rachunkowe Urzędu w zakresie kont bilansowych nie były zbilansowane o powyższą kwotę. Wyjaśnienie Głównego Księgowego było następujące:

„W zakresie braku konta 080-015-00000-0000-0000 wyjaśniam, że plan kont i bilans otwarcia jest przenoszony w programie FK+ automatycznie. Po przeprowadzeniu tej operacji zawsze uzgadniam bo. Tak też uczyniłam na początku roku 2015, kiedy pobierałam na ten rok plan kont i przeciągałam z zamkniętego 2014 bilans otwarcia na 2015. Przypuszczam, że do usunięcia konta mogła przyczynić się aktualizacja oprogramowania w roku 2015. Producent oprogramowania nie potrafił udzielić jasnej odpowiedzi na ten temat bez przekazania bazy do zbadania. Na dzień przedstawienia wyjaśnień konto już wprowadzono do systemu z poprawnym bilansem otwarcia. Program daje możliwość dodania konta wraz bilansem otwarcia. „

Wyjaśnienia Głównej Księgowej oraz wydruki z konta 080 i zestawienia stanów kont stanowią **akta kontroli nr B.II.2.1.1 (7/7)** do protokołu kontroli.

Wydruki zestawień stanów kont Urzędu i budżetu za rok 2014 oraz Urzędu za rok 2015 stanowią **akta kontroli nr B.II.2.1.2 (109/215)** do protokołu kontroli.

- analiza planu kont dla budżetu oraz zestawienia obrotów i sald sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2014r. wykazała, że do ewidencjonowania operacji gospodarczych stosowano konta przewidziane w wykazie kont dla budżetu,

- analiza planu kont dla Urzędu Gminy – jednostki budżetowej oraz zapisów na kontach wykazała, że do ewidencjonowania operacji gospodarczych stosowano konta przewidziane w wykazie kont dla Urzędu.
- wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych posiadają oznaczenie jednostki, nazwę rodzaju księgi rachunkowej, nazwę programu przetwarzania, datę sporządzenia zestawienia, oznaczenie roku obrotowego, oznaczenie wydruku na dzień, automatycznie numerowane strony z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, sumy narastające od początku roku.

Ewidencja pomocnicza środków trwałych (konto 011) oraz umorzenia środków trwałych (konto 071)

W polityce rachunkowości wskazano:

„Księgi rachunkowe jednostek obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald, które tworzą:

- dziennik,
- księgę główną,
- księgi pomocnicze,
- zestawienie obrotów i sald księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych.

Poza przetwarzaniem komputerowym danych księgowych przy użyciu programu systemu RADIX w skład ksiąg rachunkowych wchodzi:

- ewidencja środków trwałych, jako ewidencja analityczna konta 011- środki trwałe,
- ewidencja gruntów w systemie MKO+, jako ewidencja analityczna konta 011-grunty,
- ewidencja pozostałych środków trwałych (wyposażenie), jako ewidencja analityczna konta 013,
- ewidencja wartości niematerialnych i prawnych, jako ewidencja analityczna konta 020,
- ewidencja długoterminowych aktywów finansowych, jako ewidencja konta 030.”

W opisie do konta 011 wskazano:

„*ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych

*ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe

*ewidencję szczegółową prowadzi się w tabelach amortyzacyjnych, co umożliwia prawidłowe obliczenie umorzenia i amortyzacji”

W opisie do konta 071 wskazano:

„Ewidencja szczegółowa prowadzona jest w tabelach amortyzacyjnych”

Kontrolującemu przedłożono:

Księgę środków trwałych założoną w dniu 20.11.2002r., w której:

- ewidencjonowano środki trwałe za wyjątkiem gruntów,
- poszczególne środki trwałe są umieszczane w kolejnych zapisach,
- dla każdego środka trwałego księga posiada następujące kolumny:
 - o liczbę porządkową,
 - o nr inwentarzowy,
 - o określenie środka trwałego oraz jego wyposażenia,
 - o kolumny związane z przyjęciem do użytkowania (data, nr dowodu, rodzaj przychodu, wartość inwentarzową, umorzenie),
 - o umorzenie roczne,
 - o zmiany wartości inwentarzowej, przypisy umorzenia, remonty kapitałowe itp.,
 - o kolumny związane z rozchodem środków trwałych (data, nr dowodu, rodzaj rozchodu, wartość netto),
 - o uwagi.

Księga nie umożliwia odczytania łącznej wartości środków trwałych na dany dzień, a jedynie wartość poszczególnych środków trwałych. W zakresie umorzenia w księdze jedynie wskazana jest stawka umorzenia.

Kserokopia księgi środków trwałych stanowi **akta kontroli nr B.II.2.1.3 (36/71)** do protokołu kontroli.

Ponadto kontrolującemu przedstawiono sporządzoną w programie Excel tabelę dotyczącą środków trwałych i ich umorzenia, w której wskazano dla poszczególnych środków trwałych:

- liczbę porządkową,
- nr inwentarzowy,
- nazwę środka trwałego,
- wartość inwentarzową (BO, zwiększenia, zmniejszenia, BZ),
- wartość umorzenia (BO, wartość umorzenia rocznego, BZ),
- stawkę % amortyzacji,
- wartość środka trwałego netto na koniec 2014.

Polityka rachunkowości nie przewidywała prowadzenia ksiąg pomocniczych w programie Excel.

Wyjaśnienia Głównego Księgowego były następujące:

„Ewidencja analityczna do konta 011 jest prowadzona ręcznie w księdze środków trwałych. Konto 011 jest prowadzone oprócz tego analitycznie wg grup klasyfikacji środków trwałych. Pomocniczo w arkuszu kalkulacyjnym są zestawiane wszystkie środki trwałe, w nim jest naliczona amortyzacja za dany rok. Zestawienie to pokazuje również umorzenie narastająco poszczególnych środków trwałych oraz wartość netto poszczególnych środków trwałych, co umożliwia weryfikację kont 011 i 071. Na podstawie tego zestawienia, w celu poprawnego ujęcia środków trwałych w bilansie jednostki sporządza się zestawienie wg grup klasyfikacji środków trwałych i weryfikuje z analityką konta 011. Planuje się wprowadzić ewidencję środków trwałych w programie do tego przystosowanym.”

Wyjaśnienie Głównej Księgowej stanowi **akta kontroli nr B.II.2.1.4 (1/1)** do protokołu kontroli.

II.2.2 Prawidłowość i terminowość zapisów w ewidencji księgowej

Do kontroli przyjęto dowody księgowe ewidencjonowane w księgach budżetu w 2014 roku. Na tej podstawie kontrolujący ustalił, że:

- wpływy dochodów (dotacje subwencje) ewidencjonowano Wn 133 / Ma 901 wg klasyfikacji,
- na koncie 909 ewidencjonowano rozliczenia dotyczące subwencji oświatowej. Subwencję dotyczącą stycznia 2014 roku przeksięgowano w 2014 roku na konto 901 w dniu 2.01.2014 roku,
- na koncie 909 przypisuje się również odsetki,
- przeksięgowanie nadwyżki budżetowej za 2013 Wn 961 – analityka dochody / Ma 960 oraz Wn 960, Ma 961 analityka wydatki powyższego dokonano w dniu 23.06.2014. (pod data udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Włoszakowice),
- wpływy dochodów realizowanych przez US ewidencjonowano Wn 133 / Ma 224 wg danego US, na koniec danego miesiąca na podstawie wpłat Wn 224 / Ma 901 wg klasyfikacji budżetowej.

W wyniku kontroli zapisów w dzienniku dochodów w Urzędzie Gminy jako jednostce budżetowej stwierdzono:

- wynik finansowy z konta 860 za 2013 rok przeksięgowano na konto 800 dnia 30.06.2014r.,
- zapłatę odsetek od kredytów i pożyczek ujmowano w księgach Urzędu zapisem Wn 751 / Ma 130,
- Umorzenie środków trwałych ujęto w księgach rachunkowych pod datą 31.12.2014r. zapisem Wn 400 / Ma 071, co było zgodne z przyjętą polityką, w której wskazano. Ustalono, że kwota umorzenia rocznego, tzn. 1.518.902,42zł jest zgodna z zestawieniami środków trwałych i umorzenia prowadzonymi w programie Excel. Umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (konto 072) jest równe wartości pozostałych środków trwałych (konto 013) oraz wartości niematerialnych i prawnych (konto 020),
- przyjęcie na stan pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości poniżej 3.500,00zł ujmowano w księgach zapisem Wn 401 / Ma 071, Wn 013 (020) / Ma 201. Szczegółową kontrolą objęto następujące dokumenty:
 - Faktura nr 1427/14 z dnia 25.09.2014r. wystawiona przez firmę Systemy Komputerowe RADIX Janusz Kugler na kwotę 1.826,55zł za zakup oprogramowania System EGZ+ B. Fakturę ujęto w księgach zapisem Wn 401 / Ma 072 oraz Wn 020 / Ma 201. Fakturę opłacono w terminie. Powyższy program został ujęty w księdze inwentarzowej.
 - Faktura nr FAS/508/A/2014 z dnia 2.09.2014r. wystawiona przez firmę Przedsiębiorstwo Handlowo Techniczne GASKOM Krystyna Meller na kwotę 1.549,80zł za zakup węża tłocznego W-75 20m 4 szt. oraz smoka ssawnego 75/45. Fakturę ujęto w księgach zapisem Wn 401 / Ma 072 oraz Wn 013 / Ma 201. Fakturę opłacono w terminie. Powyższe pozostałe środki trwałe zostały ujęte w księdze inwentarzowej.
- faktury związane z zakupem paliwa ujmowano w księgach Urzędu zapisem Wn 401 / Ma 201. Powyższe wynikało z zapisów w polityce rachunkowości o treści: *„Zakupione materiały i towary są bezpośrednio po zakupie zaliczane w ciężar właściwego konta kosztów. Na koniec roku przeprowadza się inwentaryzację nie zużytych materiałów i towarów, a następnie wprowadza się dokumentem PK na stan zapasów, korygując koszty o wartość tego stanu pod datą ostatniego dnia danego roku. W pierwszym kwartale roku następnego odnosi się odpowiednio w koszty roku, w którym zostały zużyte. Materiały i towary wycenia się w cenach zakupu, przyjmując ceny poszczególnych aktywów, które jednostka nabyła najpóźniej.”*. Szczegółową kontrolą objęto następujący dokument:
 - Faktura nr WŁoo106/08/2014 z dnia 7.08.2014r. wystawiona przez firmę GRONAL sp. z o. o. na kwotę 261,50zł za zakup paliwa – benzyny PB 95 w ilości 50 litrów . Fakturę ujęto w księgach zapisem Wn 401 / Ma 201. Fakturę opłacono w terminie.

Prawidłowość zapisów księgowych omówiono szczegółowo podczas omawiania poszczególnych zagadnień w dalszej części protokołu.

II.2.3 Udzielanie zaliczek

W instrukcji gospodarki kasowej i ewidencji druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Włoszakowice stanowiącej załącznik Nr 7 do zarządzenia Nr 45/2012 Wójta Gminy Włoszakowice z dnia 30.07.2012 w zakresie udzielania zaliczek zapisano między innymi, że:

- Wnioski na wypłatę zaliczek do rozliczenia w tym także zaliczek na koszty podróży służbowych, zatwierdzone przez Wójta lub Sekretarza oraz Skarbnika lub Głównego księgowego dla pracowników i innych osób, powinny określać termin, do którego zaliczka ma być rozliczona.
- Wnioski o zaliczkę dla Wójta potwierdza Sekretarz i odwrotnie, dla Skarbnika Główny Księgowy i odwrotnie.

Kontroli poddano wypłatę 2 spośród 3 wypłaconych zaliczek:

Zaliczka wypłacona Sekretarzowi w kwocie 6.000,00zł w związku z wnioskiem z dnia 11.08.2014r. – zaliczka dotyczyła wyjazdu do Rewala (wyjazd związany z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych). Wniosek został zatwierdzony przez Wójta. Sekretarz zobowiązał się do rozliczenia zaliczki do dnia 29.08.2014r. operację gospodarczą związaną z wypłatą zaliczki ujęto w księgach zapisem Wn 234 / Ma 101 oraz Wn 101 / Ma 135.

Zaliczka została rozliczona w dniu 22.08.2014r. Z rozliczenia zaliczki wynika, że wydatkowano 3.670,00zł, a do zwrotu pozostało 2.330,00zł. Wydatku dokonano na opłacenie „dopłaty do pobytu grupy w terminie 13.08-17.08.2014”, wydatek ten był udokumentowany faktura nr 0190/14/FVS z dnia 14.08.2014r. wystawioną przez firmę ALFA TOUR SP. J. Operację gospodarczą związaną w rozliczeniu zaliczki ujęto: zwrot niewykorzystanych środków 2.330,00zł Wn 101 / Ma 234, Wn 135 / Ma 101 (oraz techniczny zapis ujemny na koncie 135), kwotę wydatkowaną, tzn. 3.670,00zł Wn 851 / Ma 234.

Zaliczka wypłacona Inspektorowi Biura Spraw Obywatelskich w kwocie 5.000,00zł w związku z wnioskiem z dnia 10.07.2014r. – zaliczka dotyczyła nagród na promowanie wyjazdów rowerowych. Wniosek został zatwierdzony przez Sekretarza. Inspektor zobowiązał się do rozliczenia zaliczki do dnia 31.07.2014r. operację gospodarczą związaną z wypłatą zaliczki ujęto w księgach zapisem Wn 234 / Ma 101 oraz Wn 101 / Ma 130.

Zaliczka została rozliczona w dniu 28.07.2014r. Z rozliczenia zaliczki wynika, że wydatkowano 3.422,48zł, a do zwrotu pozostało 1.577,52zł. Wydatki były udokumentowane fakturami.

Operację gospodarczą związaną w rozliczeniu zaliczki ujęto: zwrot niewykorzystanych środków 1.577,52zł Wn 101 / Ma 234, Wn 130 / Ma 101 (oraz techniczny zapis ujemny na koncie 130), kwotę wydatkowaną, tzn. 3.121,13zł Wn 401 / Ma 234 oraz 301,35zł Wn 402 / Ma 234.

II.3 Sprawozdawczość budżetowa, finansowa

II.3.1 Sprawozdania jednostkowe

Sprawozdania jednostkowe Urzędu zostały omówione łącznie ze sprawozdaniami zbiorczymi w rozdziale II.3.2 Sprawozdania zbiorcze.

Ustalenie:

Na sprawozdania jednostkowych budżetowych Urzędu brak było daty wpływu oraz daty sporządzenia sprawozdania (za wyjątkiem sprawozdania rocznego Rb-27 ZZ i Rb-50 Urzędu, na którym zamieszczono datę wpływu).

Wyjaśnienia Głównej Księgowej były następujące:

„Na sprawozdaniach Urzędu Gminy system BESTIA SJO nie generował na wydruku daty sporządzenia sprawozdania. W kolejnych sprawozdaniach jednostkowych urzędu data będzie wpisywana ręcznie przez podpisujących sprawozdanie.”

Wyjaśnienie Głównej Księgowej stanowi **akta kontroli nr B.II.3.1.1 (1/1)** do protokołu kontroli.

II.3.2 Sprawozdania zbiorcze

II.3.2.1 Sprawozdanie Rb-27S – z wykonania planu dochodów budżetowych

Sprawozdania budżetowe Rb-27S za 2014 rok z wykonania planu dochodów budżetowych według stanu na dzień 31.12.2014 roku złożyły wszystkie jednostki budżetowe Gminy Włoszakowice.

Dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych jednostek organizacyjnych oraz dane wykazane w sprawozdaniu Rb-27S zbiorczym z wykonania planu dochodów za okres od początku roku do 31.12.2014r., sporządzonym w dniu 19.02.2015 roku, podpisanym przez Wójta i Skarbnika, przedstawiały się następująco:

Lp.	Nazwa jednostki	Plan po zmianach	Należności	Dochody wykonane	Dochody otrzymane	Należności pozostałe do zapłaty ogółem	Nadpłaty
1	Organ	20 330 164,84 zł	20 186 519,36 zł	20 172 198,38 zł	20 172 198,38 zł	16 317,92 zł	1 996,94 zł
2	Urząd Gminy	7 772 219,00 zł	7 891 474,21 zł	7 501 254,96 zł	7 501 254,96 zł	407 591,01 zł	17 371,76 zł
3	Zarząd Dróg Gminnych	206 400,00 zł	246 652,05 zł	196 244,71 zł	196 244,71 zł	51 199,68 zł	792,34 zł
4	Środowiskowy Dom Samopomocy Im. Wernera Kenkel	31 100,00 zł	34 039,85 zł	34 039,85 zł	34 039,85 zł	0,00 zł	0,00 zł
5	Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji	121 600,00 zł	116 098,75 zł	116 098,75 zł	116 098,75 zł	0,00 zł	0,00 zł
6	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	25 300,00 zł	247 863,49 zł	20 296,02 zł	20 296,02 zł	227 567,47 zł	0,00 zł
7	Przedszkole nr 2	88 504,00 zł	95 175,31 zł	90 231,81 zł	90 231,81 zł	4 943,50 zł	0,00 zł
8	Zespół Szkół w Bukówcu Górnym	3 000,00 zł	3 033,31 zł	3 033,31 zł	3 033,31 zł	0,00 zł	0,00 zł
9	Zespół Szkół w Dłużynie	750,00 zł	409,96 zł	409,96 zł	409,96 zł	0,00 zł	0,00 zł
10	Zespół Szkół w Jezierzycach Kościelnych	500,00 zł	210,29 zł	210,29 zł	210,29 zł	0,00 zł	0,00 zł
11	Zespół Szkół w Krzycku Wielkim	1 100,00 zł	1 098,45 zł	1 098,45 zł	1 098,45 zł	0,00 zł	0,00 zł
12	Zespół Szkół Ogólnokształcących	2 000,00 zł	2 268,06 zł	2 268,06 zł	2 268,06 zł	0,00 zł	0,00 zł
13	Razem od 1 do 11	28 582 637,84 zł	28 824 843,09 zł	28 137 384,55 zł	28 137 384,55 zł	707 619,58 zł	20 161,04 zł
14	Rb-27S Zbiorcze	28 582 637,84 zł	28 824 843,09 zł	28 137 384,55 zł	28 137 384,55 zł	707 619,58 zł	20 161,04 zł

Analiza sprawozdań jednostkowych oraz sprawozdania zbiorczego wykazała, że:

- na sprawozdaniach jednostkowych zamieszczano datę wpływu (za wyjątkiem sprawozdania Urzędu Gminy oraz Organu) oraz adnotację o dokonanej kontroli formalno-rachunkowej przedłożonych sprawozdań,
- Na sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Gminy brak daty jego sporządzenia.
- sprawozdanie zbiorcze wynika ze sprawozdań jednostkowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniu zbiorczym w zakresie dochodów wykonanych wynikają z kont 901.

Analizą objęto sprawozdanie jednostkowe Urzędu Gminy we Włoszakowicach jako jednostki budżetowej oraz zapisy na kontach 130 – „Rachunek bieżący jednostek budżetowych ” oraz na kontach rozrachunkowych. Analiza wykazała:

- dane wykazane w kolumnie „Plan po zmianach” wynikają z planu finansowego jednostki budżetowej jaką jest Urząd,
- dane wykazane w kolumnie dochody wykonane i dochody otrzymane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej konta 130 wg klasyfikacji budżetowej,
- w kolumnach 9: „Należności pozostałe do zapłaty”, 11: „Nadpłaty” wykazano dane zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji kont 221 wg klasyfikacji budżetowej w zakresie dochodów własnych.

Zgodność ewidencji analitycznej w zakresie podatków z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S omówiono w dalszej części protokołu.

Analizą objęto również sprawozdanie jednostkowe budżetu Gminy Włoszakowice zapisy na koncie 133 (Urzędu) oraz na kontach rozrachunkowych. Analiza wykazała:

- dane wykazane w kolumnie dochody wykonane i dochody otrzymane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej konta 133 wg klasyfikacji budżetowej,
- w kolumnach 9: „Należności pozostałe do zapłaty”, 11: „Nadpłaty” wykazano dane zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji kont 221 wg klasyfikacji budżetowej w zakresie dochodów własnych za wyjątkiem klasyfikacji 756-75616-0360, gdzie w ewidencji księgowej brak kwoty należności w wysokości 5.209,19zł, która została wykazana w sprawozdaniu Rb-27S budżetu.

Kserokopia sprawozdania Rb-27S Urzędu Gminy, Budżetu oraz sprawozdania zbiorczego stanowi **akta kontroli nr B.II.3.2.1.1 (26/26)** do protokołu kontroli.

II.3.2.2 Sprawozdanie Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych

W wymaganym przepisami terminie, sprawozdania Rb-28S za 2014 rok wg stanu na dzień 31.12.2014r. złożyły wszystkie jednostki budżetowe Gminy Włoszakowice (na sprawozdaniu Urzędu Gminy brak daty sporządzenia sprawozdania oraz daty jego wpływu).

Dane wykazane w jednostkowych sprawozdaniach jednostek organizacyjnych oraz dane wykazane w sprawozdaniu Rb-28S zbiorczym z wykonania planu wydatków za okres od początku roku do 31.12.2014r., które zostało sporządzone w dniu 19.02.2015 roku podpisane przez Wójta i Skarbnika, przedstawiały się następująco:

Lp.	Nazwa jednostki	Plan po zmianach	Zaangażowanie	Wydatki wykonane	Zobowiązania ogółem	Zobowiązania wymagalne
1	Urząd Gminy	9 909 167,34 zł	8 420 162,47 zł	8 420 162,47 zł	282 391,63 zł	0,00 zł
2	Zarząd Dróg Gminnych	4 223 930,00 zł	3 905 846,22 zł	3 905 846,22 zł	107 576,74 zł	0,00 zł
3	Środowiskowy Dom Samopomocy Im. Wernera Kenkel	599 585,00 zł	582 636,77 zł	582 636,77 zł	29 976,44 zł	0,00 zł
4	Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji	250 985,00 zł	203 745,57 zł	203 745,57 zł	0,00 zł	0,00 zł

5	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	3 269 797,00 zł	3 088 291,21 zł	3 088 291,21 zł	22 863,09 zł	0,00 zł
6	Przedszkole nr 2	1 385 178,00 zł	1 375 225,75 zł	1 375 225,75 zł	82 056,68 zł	3,40 zł
7	Zespół Szkół w Bukówcu Górnym	1 648 097,00 zł	1 533 058,77 zł	1 533 058,77 zł	88 467,32 zł	0,00 zł
8	Zespół Szkół w Dłużynie	1 158 632,50 zł	1 102 217,10 zł	1 102 217,10 zł	72 930,60 zł	0,00 zł
9	Zespół Szkół w Jezierzycach Kościelnych	1 323 159,00 zł	1 314 904,77 zł	1 314 904,77 zł	117 096,71 zł	0,00 zł
10	Zespół Szkół w Krzycku Wielkim	1 614 406,25 zł	1 429 162,51 zł	1 429 162,51 zł	102 728,96 zł	0,00 zł
11	Zespół Szkół Ogólnokształcących	4 032 763,75 zł	4 016 024,61 zł	4 016 024,61 zł	234 349,37 zł	0,00 zł
12	Razem od 1 do 11	29 415 700,84 zł	26 971 275,75 zł	26 971 275,75 zł	1 140 437,54 zł	3,40 zł
13	Rb-28S Zbiornice	29 415 700,84 zł	26 971 275,75 zł	26 971 275,75 zł	1 140 437,54 zł	3,40 zł

Ustalono, że na sprawozdaniach jednostkowych zamieszczano datę wpływu oraz adnotację o dokonanej kontroli formalno-rachunkowej przedłożonych sprawozdań, dane wykazane w sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S wynikają ze sprawozdań jednostkowych i są zgodne z ewidencją kont 902.

Analiza sprawozdania jednostkowego Urzędu Gminy za okres od początku roku do dnia 31.12.2014r. wykazała, że:

- dane wykazane w kolumnie „Plan” w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu wynikają z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 980,
- dane wykazane w kolumnie „Wydatki wykonane” w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu wynikają z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 130,
- dane wykazane w kolumnach 7 dotyczące zobowiązań wynikają z ewidencji księgowej prowadzonej na kontach 201, 225, 229, 231, 240-008-00000.

Kserokopia sprawozdania zbiorczego oraz sprawozdania jednostkowego Urzędu Gminy Rb-28S stanowi **akta kontroli nr B.II.3.2.2.1 (37/37)** do protokołu kontroli

II.3.2.3 Sprawozdanie Rb-27ZZ – z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za 2014 rok wg stanu na dzień 31.12.2014r. zostało sporządzone dnia 05.02.2015. Dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych jednostek budżetowych oraz dane ujęte w sprawozdaniu Rb-27ZZ zbiorczym z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do 31.12.2014r. przedstawiały się następująco:

L.p.	Nazwa	Plan po	Dochody wykonane	Dochody	Zaległości	Nadpłaty
------	-------	---------	------------------	---------	------------	----------

	jednostki	zmianach	Ogółem	Potrącone przez j.s.t.	przekazane		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Urząd Gminy	0,00 zł	155,00 zł	0,00 zł	147,25 zł	0,00 zł	0,00 zł
2.	Środowiskowy Dom Samopomocy Im. Wernera Kenkel	10 000,00 zł	1 044,96 zł	0,00 zł	9 542,71 zł		
3.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	25 400,00 zł	57 512,12 zł	0,00 zł	39 021,55 zł	888 820,11 zł	0,00 zł
4.	Organ			1 900,57 zł			
Razem:		35 400,00 zł	58 712,08 zł	1 900,57 zł	48 711,51 zł	888 820,11 zł	0,00 zł
Rb-277ZZ zbiorcze:		35 400,00 zł	67 712,08 zł	1 900,57 zł	48 711,51 zł	888 820,11 zł	0,00 zł

Analiza sprawozdania zbiorczego oraz sprawozdań jednostkowych wykazała, że:

- sprawozdanie zbiorcze wynika ze sprawozdań jednostkowych,
- wielkości wykazane jako dochody wykonane potrącone przez jednostkę samorządu terytorialnego wynikają z ewidencji prowadzonej na koncie 901 (w zakresie dochodów potrąconych na rzecz Gminy Włoszakowice) oraz konta 224 (w zakresie pozostałych Gmin),
- wielkości wykazane jako dochody przekazane wynikają z ewidencji prowadzonej na kontach 133 i 224.

W sprawozdaniach jednostkowych w kolumnie 8 dochody przekazane jednostki budżetowe wykazywały wartość zrealizowanych i przekazanych na rachunek budżetu dochodów po umniejszeniu należnych Gminie potrąceń. Wartość potrąceń w łącznej kwocie 1.900,57zł została wykazana w sprawozdaniu jednostkowym „Organu”.

W załączniku nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. (Dz. U. poz. 119 z ze. zm.) wskazano, że:

- §6 ust. 1 pkt 4: „W sprawozdaniach jednostkowych jednostek bezpośrednio realizujących zadania: w kolumnie „Dochody przekazane” wykazuje się dochody przekazane na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego; w sprawozdaniu za IV kwartały wykazuje się kwotę dochodów przekazanych, z uwzględnieniem dochodów przekazanych do dnia 5 stycznia roku następującego po roku budżetowym”;
- §6 ust. 2: „Jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie sprawozdań jednostkowych, sporządzają sprawozdanie zbiorcze w szczególności sprawozdania jednostkowego, z tym że w kolumnie:
 - 1) „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” wykazują dochody wykonane, należne jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych przepisów, tzn. nie stanowiące dochodów budżetu państwa;
 - 2) 71 „Dochody przekazane” wykazują kwotę dochodów przekazanych na rachunek bieżący - subkonto dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację; w sprawozdaniu za IV kwartały wykazuje się kwotę dochodów przekazanych, z uwzględnieniem dochodów przekazanych do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym.”

Złożone na tą okoliczność wyjaśnienia Skarbnika były następujące:

„Jednostki realizujące zadania zlecone (GOPS, ŚDS i UG), z których uzyskiwane są dochody należne Wojewodzie składają przedmiotowe sprawozdania jednostkowe w zakresie planu, należności, dochodów wykonanych ogółem, dochodów przekazanych Wojewodzie, należności pozostałych do zapłaty i nadpłat. Sprawozdanie jednostkowe z zakresu dochodów potrąconych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego sporządzane jest w urzędzie z pozycji budżetu. Sprawozdanie zbiorcze sporządzane przez Gminę jako jednostkę samorządu terytorialnego i przedkładane Wojewodzie i Regionalnej Izbie Obrachunkowej jest wynikiem powyższych sprawozdań jednostkowych.”

Wyjaśnienia Skarbnika oraz kserokopie sprawozdań stanowią akta kontroli nr B.II.3.2.3.1 (21/21) do protokołu kontroli.

II.3.2.4 Sprawozdanie Rb-N – o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych

Sprawozdania zostały złożone przez wszystkie jednostki budżetowe Gminy. Dane wykazane w jednostkowych sprawozdaniach jednostek organizacyjnych oraz dane wykazane w sprawozdaniu Rb-N zbiorczym o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za okres od początku roku do 31.12.2014r., które zostało sporządzone w dniu 18.02.2015 roku podpisane przez Wójta i Skarbnika, przedstawiały się następująco:

L.P.	Nazwa jednostki	Pożyczki	Gotówka i depozyty	Należności wymagalne	Pozostałe należności
1	Organ	60 000,00 zł	499 511,80 zł	11 108,73 zł	5 209,19 zł
2	Urząd Gminy	0,00 zł	0,00 zł	337 628,14 zł	1 111,00 zł
3	Zarząd Dróg Gminnych	0,00 zł	0,00 zł	39 136,40 zł	0,00 zł
4	Środowiskowy Dom Samopomocy Im. Wernera Kenkel	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
5	Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
6	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	0,00 zł	0,00 zł	227 567,47 zł	0,00 zł
7	Przedszkole nr 2	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	4 943,50 zł
8	Zespół Szkół w Bukówcu Górnym	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
9	Zespół Szkół w Dłużynie	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
10	Zespół Szkół w Jezierzycach Kościelnych	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
11	Zespół Szkół w Krzycku Wielkim	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
12	Zespół Szkół Ogólnokształcących	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

13	Razem od 1 do 11	60 000,00 zł	499 511,80 zł	615 440,74 zł	11 263,69 zł
14	Rb-N Zbiorcze	60 000,00 zł	499 511,80 zł	615 440,74 zł	11 263,69 zł

Sprawozdanie zbiorcze wynika ze sprawozdań jednostkowych.

Do kontroli wybrano sprawozdanie Rb-N jednostkowe Urząd Gminy budżet oraz sprawozdanie Rb-N jednostkowe Urząd Gminy jednostka:

Urząd Gminy – budżet (sprawozdanie sporządzono w dniu 18.02.2015r.):

- N2.1 pożyczki krótkoterminowe kwota 60.000,00zł wynika z ewidencji księgowej konta 250,
- N3.2 depozyty na żądanie wykazano kwotę 499.511,80zł. Powyższa kwota wynika z konta 133, 224, 909.
- N4.2 należności wymagalne pozostałe na kwotę 11.108,73zł wynika z ewidencji księgowej konta 221,
- N5.2 pozostałe należności z tytułu podatków i składek na ubezpieczenie społeczne kwota 5.209,19zł nie wynika z ewidencji księgowej. Powyższa kwota została również wykazana w sprawozdaniu Rb-27S organu za rok 2014.

Wyjaśnienia Skarbnika były następujące:

*„Kwota 5.209,19 złotych wykazana w pozycji N5 – **pozostałe należności** i uściślona w N5.2 z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne dotyczy należności nie będących zaległościami w podatku od spadków i darowizn. Wynika ona z kolumny 9 – **należności pozostałe do zapłaty** sprawozdania RB-27 złożonego przez urząd skarbowy. Kwoty wykazane w sprawozdaniach składanych przez urzędy skarbowe ujmowane są w zestawienie z zakresu danych do sprawozdania RB-27S oraz RB-N i wykazywane w sprawozdaniu jednostkowym urzędu z zakresu budżetu, a z tego jako wartość cząstkowa trafia do sprawozdania zbiorczego jst.”*

Urząd Gminy jednostka budżetowa (sprawozdanie sporządzono w dniu 30.01.2015r.):

- N4.1 należności wymagalne z tytułu dostaw i usług na kwotę 52.227,52zł,
- N4.2 należności wymagalne pozostałe na kwotę 285.400,62zł wynika z ewidencji księgowej konta 221,
- N5.2 pozostałe należności z innych tytułów kwota 1.111,00zł wynika z ewidencji księgowej konta 221.

W sprawozdaniu rocznym Rb-N Urzędu Gminy nie wykazano bezspornych należności wynikających z kont:

- 201 - kwota 6.740,00zł (należność wynika, z przesłanej przez kontrahenta faktury korekty oraz przedpłaty za zakup gruntu),
- 224 – kwota 70.103,04zł (należności wynikające z rozliczenia udzielonych dotacji),
- 225 – kwota 22.787,84zł (należność wynikająca z nadwyżki VATu naliczonego nad należnym).

Wyjaśnienie Głównego Księgowego było następujące:

„W sprawozdaniu Rb N nie uwzględniono sald kont 201, 225 oraz 224. W zakresie salda konta 201 była to wypłacona kwota za grunt oraz kwota wynikająca z korekty faktury zakupowej. Pierwsza z nich wymagała sfinalizowania zakupu gruntu, druga z kolei stawała

się dochodem w przyszłym roku, kiedy następował zwrot nadpłaconej faktury. W zakresie konta 224 były to rozliczone dotacje, które podlegały zwrotowi w przyszłym roku i tym samym stawały się dochodem przyszłego roku. W zakresie konta 225 była to kwota VAT podlegająca zwrotowi w roku następnym (tym samym dochód roku następnego) oraz kwota VAT podlegająca odliczeniu w kolejnym okresie rozliczeniowym. Ujęcie tych kwot w sprawozdaniu Rb N, pomimo tego, że są bezsporne spowodowałby brak zgodności ze sprawozdaniem Rb 27S”

Kserokopie sprawozdania rocznego Rb-N Urzędu i organu, sprawozdania zbiorczego Rb-N i sprawozdania Rb-27 US z Leszna oraz wyjaśnienia Skarbnika oraz Głównego Księgowego stanowią **akta kontroli nr B.II.3.2.4.1 (12/12)** do protokołu kontroli.

Wyjaśnienia Skarbnika dotyczące sporządzania sprawozdania rocznego Rb-N i Rb-Z oddzielnie dla Urzędu i budżetu oraz terminu sporządzenia sprawozdania Rb-N budżetu były następujące:

„Sporządzając dwa oddzielne sprawozdania kierowano się uwzględnianiem w nich w przypadku urzędu danych występujących w księgach urzędu, a w przypadku budżetu danych występujących w księgach organu, co powodowało większą przejrzystość przedstawiania danych.

Przedstawiane w ten sposób dane w przypadku urzędu wynikają bezpośrednio z ewidencji księgowej urzędu i są z nią zgodne, a w przypadku budżetu z ewidencji księgowej organu oraz sprawozdań Rb-27 złożonych przez urzędy skarbowe i są z nimi zgodne.

W zasadzie oba te sprawozdania sporządzane są przez pracowników Urzędu i dane z nich w konsekwencji trafiają do sprawozdania zbiorczego.

W związku z wykazywaniem w przedmiotowym sprawozdaniu danych wynikających ze sprawozdań Rb-27 z wykonania dochodów gmin i udziałów jednostek samorządu terytorialnego w dochodach budżetu państwa składanych przez Urzędy Skarbowe w terminie do 10 lutego, niemożliwe jest sporządzenie go w terminie wynikającym z rozporządzenia, tzn. do 1 lutego.

Sprawozdanie to, w związku z wykazywaniem niektórych danych również w sprawozdaniu Rb-27, dla którego termin wynikający z rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej wydłuża się o 18 dni, sporządzono je równolegle.”

Wyjaśnienia Skarbnika stanowią **akta kontroli nr B.II.3.2.4.2 (2/2)** do protokołu kontroli

Sprawozdania Rb-N złożyły także instytucje kultury Gminy Włoszakowice, a mianowicie Gminna Biblioteka Publiczna oraz Gminny Ośrodek Kultury. Sprawozdania przedłożone terminowo. W sprawozdaniu zbiorczym Rb-N o stanie należności samorządowej instytucji kultury wykazano kwoty wynikające ze sprawozdań jednostkowych. Sprawozdanie zbiorcze sporządzone dnia 19.02.2015r., podpisane przez Skarbnika i Sekretarza (z upoważnienia Wójta).

II.3.2.5 Sprawozdanie Rb-Z – o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji

Sprawozdanie zbiorcze Rb-Z wynika ze sprawozdań jednostkowych Rb-Z za okres od początku roku do dnia 31.12.2014r. które złożyły wszystkie zobowiązane do tego jednostki budżetowe. Sprawozdanie Rb-Z Urzędu oraz sprawozdanie Rb-Z budżetu były sporządzone w dniu 30.01.2015r.

Szczegółowo omówiono przy zagadnieniach dotyczących kontroli problemowej w zakresie długu.

Kserokopie sprawozdania rocznego Rb-Z Urzędu i organu stanowią **akta kontroli nr B.II.3.2.5.1 (10/10)** do protokołu kontroli.

Sprawozdania Rb-Z złożyły także instytucje kultury Gminy Włoszakowice, a mianowicie Gminna Biblioteka Publiczna oraz Gminny Ośrodek Kultury. Sprawozdania przedłożone terminowo. W sprawozdaniu zbiorczym Rb-Z o stanie należności samorządowej instytucji kultury wykazano kwoty wynikające ze sprawozdań jednostkowych. Sprawozdanie zbiorcze sporządzone dnia 19.02.2015r., podpisane przez Skarbnika i Sekretarza (z upoważnienia Wójta).

II.3.2.6 Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego

Sprawozdanie Rb- NDS omówiono przy zagadnieniach dotyczących kontroli problemowej w zakresie długu.

II.3.2.7 Sprawozdanie Rb-50 – o dotacjach / wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami

Kontrolującej zostały przedłożone następujące sprawozdania zbiorcze Rb-50:

- Rb-50 o dotacjach, Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2014 roku skierowane do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu dla rozdziałów 01095, 75011, 80101, 85203, 85212, 85213, 85215, 85295. Sprawozdanie podpisane przez Sekretarza (z upoważnienia Wójta) oraz Skarbnika,
- Rb-50 o dotacjach, Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2014 roku skierowane do Krajowego Biura Wyborczego dla rozdziałów 75101, 75109, 75113. Sprawozdanie podpisane przez Sekretarza (z upoważnienia Wójta) oraz Skarbnika.

Dane w sprawozdaniach jednostkowych Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2014 roku wykazywały jednostki budżetowe: Urząd Gminy, Środowiskowy Dom Samopomocy Im. Wernera Kenkel, Zespół Szkół Ogólnokształcących, Zespół Szkół w Krzycku Wielkim, Zespół Szkół w Jezierzycach Kościelnych, Zespół Szkół w Dłużynie, Zespół Szkół w Bukówcu Górnym, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane wykazane w sprawozdaniach zbiorczych w zakresie wydatków są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach jednostkowych. Sprawozdania Rb – 50 jednostkowe Urzędu sprawdzono szczegółowo w zakresie rozdziału 75101 oraz 75109 i stwierdzono, że wydatki wynikają z ewidencji księgowej Urzędu konta 130 wg klasyfikacji budżetowej, a w zakresie dochodów wynikają z konta 901.

Na sprawozdaniu jednostkowych Rb-50 Urzędu brak daty jego sporządzenia.

Kserokopia rocznego sprawozdania Rb-50 o wydatkach Urzędu stanowi **akta kontroli nr B.II.3.2.7.1 (14/14)** do protokołu kontroli.

II.3.2.8 Sprawozdanie Rb-ST – o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego

Sprawozdanie Rb-ST zostało sporządzone pod datą 19.02.2014 roku. W sprawozdaniu wykazano stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego 1.209.442,26zł, stan środków na rachunku wydatków niewygasających wynosi 0,00zł, środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym kwota 61.500,00zł, środki z dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku to kwota 771.526,00zł. Wykazany w sprawozdaniu Rb-ST stan środków na rachunkach bankowych Gminy jest zgodny z wyciągami bankowymi i ewidencją księgową prowadzoną w ramach konta budżetu: 133 – „Rachunek budżetu”, konta 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” i 224 – „Rozrachunki budżetu”. Sprawozdanie zostało podpisane przez Wójta i Skarbnika.

II.3.2.9 Sprawozdanie Rb-30S roczne z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych

W ramach struktury organizacyjnej Gminy brak zakładów budżetowych w związku z powyższym nie składano sprawozdań Rb-30S.

II.3.2.10 Sprawozdanie Rb-34 roczne z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych

Z przedłożonych dokumentów wynika, że w roku 2014 żadna jednostka budżetowa nie składała sprawozdań Rb – 34 S.

II.3.2.11 Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego

Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31.12.2014r. sporządzony dnia 25 marca 2015 roku podpisany przez Wójta i Skarbnika Gminy.

W bilansie po stronie Aktywa wykazano na koniec 2014r.

I Środki pieniężne – 1.209.442,26zł w tym:

1.1. Środki pieniężne budżetu – 1.209.442,26zł. Powyższa kwota wynika z ewidencji konta 133.

1.3. pozostałe środki pieniężne – 0,00zł.

II. Należności i rozliczenia – kwota 183.096,39zł

II.1.1 Należności finansowe krótkoterminowe – 60.000,00zł. Powyższa kwota wynika z ewidencji księgowej konta 250.

II.2 Należności od budżetów 123.096,39zł. Na powyższą kwotę składają się salda Wn kont 224

II.3. Pozostałe należności i rozliczenia 0,00zł.

III. Inne aktywa – 6.582,43zł. Powyższa kwota wynika z konta 909 na którym ewidencjonuje się odsetki od kredytów i pożyczek.

W bilansie po stronie Pasywa wykazano na koniec 2014 r.

I Zobowiązania 6.260.665,10zł w tym :

1.1 Zobowiązania finansowe (do 12 miesięcy) 6.582,43zł

1.2 Zobowiązania finansowe (powyżej 12 miesięcy) 6.192.242,20zł

Zobowiązania finansowe wynikają z konta 134 i 260.

2. Zobowiązania wobec budżetów w kwocie 61.840,47zł – saldo Ma konta 224

3. Pozostałe zobowiązania w kwocie 0,00zł.

II Aktywa netto budżetu – (minus) 5.633.070,02zł na saldo to składały się:

II.1 Wynik wykonania budżetu (nadwyżka): 1.166.108,80zł, wynika z salda Ma kont 961

II.5. Skumulowany wynik budżetu (minus) 6.799.178,82zł. Kwota wynika z konta 960.

III. Inne pasywa w kwocie 771.526,00zł

Kwota ta stanowi saldo Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”.

Wydruk kont syntetycznych budżetu oraz kserokopia bilansu z wykonania budżetu stanowi akta kontroli nr B.II.3.2.11.1 (5/5) do protokołu kontroli.

II.3.2.12 Bilans jednostki budżetowej i zakładu budżetowego

Bilans jednostki budżetowej i zakładu budżetowego

L.p.	Nazwa jednostki budżetowej	Aktywa		Pasywa	
		BO	BZ	BO	BZ
1	2	3	4	5	6
1	Urząd Gminy	38 913 957,65 zł	38 297 869,78 zł	38 913 957,65 zł	38 297 869,78 zł
2	Zarząd Dróg Gminnych	20 776 978,87 zł	20 978 963,87 zł	20 776 978,87 zł	20 978 963,87 zł
3	Środowiskowy Dom Samopomocy Im. Wernera Kenkel	1 626,11 zł	2 367,97 zł	1 626,11 zł	2 367,97 zł
4	Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji	0,00 zł	14 113,52 zł	0,00 zł	14 113,52 zł
5	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	781 023,74 zł	889 267,01 zł	781 023,74 zł	889 267,01 zł
6	Przedszkole nr 2	49 984,55 zł	46 830,52 zł	49 984,55 zł	46 830,52 zł
7	Zespół Szkół w Bukówcu Górnym	839 037,50 zł	869 812,44 zł	839 037,50 zł	869 812,44 zł
8	Zespół Szkół w Dłużynie	407 580,15 zł	389 992,63 zł	407 580,15 zł	389 992,63 zł
9	Zespół Szkół w Jezierzycach Kościelnych	512 007,51 zł	535 833,21 zł	512 007,51 zł	535 833,21 zł
10	Zespół Szkół w Krzycku Wielkim	254 403,11 zł	236 975,07 zł	254 403,11 zł	236 975,07 zł
11	Zespół Szkół Ogólnokształcących	491 906,48 zł	490 946,79 zł	491 906,48 zł	490 946,79 zł
Razem bilanse		63 028 505,67 zł	62 752 972,81 zł	63 028 505,67 zł	62 752 972,81 zł

Łączny bilans jednostek budżetowych i zakładów budżetowych:	63 028 505,67 zł	62 752 972,81 zł	63 028 505,67 zł	62 752 972,81 zł
--	------------------	------------------	------------------	------------------

Bilans łączny jednostek budżetowych i zakładów budżetowych został sporządzony dnia 25.03.2015r. na podstawie bilansów jednostkowych jednostek budżetowych.

Kontroli poddano Bilans Urzędu Gminy we Włoszakowicach i ustalono, że na dzień 31.12.2014r. wykazano następujące dane:

AKTYWA

A. Aktywa trwałe 37.784.294,41zł, w tym:

A.I Wartości niematerialne i prawne 0,00zł,

A.II Rzeczowe aktywa trwałe 35.729.219,41zł

Powyższe pozycje wynikają z ewidencji księgowej kont 011, 013, 020, 071, 072, 080.

A. IV Długoterminowe aktywa finansowe 2.055.075,00zł wynika z ewidencji konta 030.

B. Aktywa obrotowe 513.575,37zł, na którą składa się:

B.I.1 Zapasy 4.388,85zł wynika z konta 310.

B.II Należności krótkoterminowe 403.901,32zł.

B.II.1 Należności z tytułu dostaw i usług 6.740,00zł wynika z konta 201,

B.II.2 Należności od budżetów 22.787,84zł wynika z konta 225,

B.II.4 Pozostałe należności 374.373,48zł wynika z kont 221, 224, 234 i 290.

B.III.2 Krótkoterminowe aktywa finansowe (środki pieniężne na rachunkach bankowych) 105.285,20zł wynika z kont 135 i 139.

PASYWA

A. Fundusz 37.880.373,74zł, w tym:

A.I Fundusz jednostki 17.504.889,96zł wynika z konta 800.

A.II Wynik finansowy netto (zysk netto) 20.373.483,78zł.

C. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania (Zobowiązania krótkoterminowe) 400.210,41zł, w tym:

C.II.1 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług 78.282,03zł wynika z konta 201,

C.II.2 Zobowiązania wobec budżetów 11.894,00zł wynika z konta 225,

C.II.3 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń 66.391,20zł wynika z konta 229,

C.II.4 Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń 125.547,01zł wynika z konta 231,

C.II.5 Pozostałe zobowiązania 19.646,09zł wynika z konta 221 oraz 240-008-00000,

C.II.6 Sumy obce 98.450,08zł wynika z konta 240 (bez konta analityczne 240-008-00000),

D.1 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych 17.285,63zł wynika z konta 851.

12

[Handwritten signature]

Wydruk kont syntetycznych urzędu oraz kserokopia bilansu Urzędu i ewidencji pozabilansowej konta 991 stanowi akta kontroli nr B.II.3.2.12.1 (9/9) do protokołu kontroli.

II.3.2.14. Sprawozdanie Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych jednostki samorządu terytorialnego

Omówiono w pkt III.1 Dochody budżetowe.

II.3.2.15. Pozostała sprawozdawczość - kontrola osiągania przez jednostki samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela

Na podstawie rejestru jednostek organizacyjnych ustalono, że na terenie Gminy w 2014 roku funkcjonowały następujące jednostki oświatowe:

- Przedszkole nr 2,
- Zespół Szkół w Bukówcu Górnym,
- Zespół Szkół w Dłużynie,
- Zespół Szkół w Jezierzycach Kościelnych,
- Zespół Szkół w Krzycku Wielkim,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących.

Wszystkie powyższe jednostki oświatowe przedstawiły Wójtowi informacje niezbędne do przeprowadzenia analizy o której mowa w art. 30a ust.1 Karty Nauczyciela.

Jednostka oświatowa składająca sprawozdanie	Stopnie awansu zawodowego	Wskaźniki określone w art. 30 ust. 3 KN	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych		Suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 KN ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 KN	Kwota różnicy
			od 1.01. do 31.08.	od 1.09. do 31.12	od 1.01. do 31.08.	od 1.09. do 31.12			
Przedszkole nr 2	stażysta	100%	2 717,59 zł	2 717,59 zł	4,43	2,76	126 313,58 zł	124 587,53 zł	1 726,05 zł
	kontraktowy	111%	3 016,52 zł	3 016,52 zł	2,82	4,26	119 454,19 zł	111 542,18 zł	7 912,01 zł
	mianowany	144%	3 913,33 zł	3 913,33 zł	3,36	2,84	149 645,74 zł	156 436,51 zł	-6 790,77 zł
	dyplomowany	184%	5 000,37 zł	5 000,37 zł	4,85	4,72	288 421,34 zł	283 175,84 zł	5 245,50 zł
Zespół Szkół Ogólnokształcących	stażysta	100%	2 717,59 zł	2 717,59 zł	1,30	0,63	35 111,26 zł	38 060,97 zł	-2 949,71 zł
	kontraktowy	111%	3 016,52 zł	3 016,52 zł	3,41	6,03	155 049,13 zł	143 847,59 zł	11 201,54 zł
	mianowany	144%	3 913,33 zł	3 913,33 zł	17,85	15,95	808 493,98 zł	834 910,14 zł	-26 416,16 zł
	dyplomowany	184%	5 000,37 zł	5 000,37 zł	18,80	18,92	1 130 483,65 zł	1 206 556,45 zł	-76 072,80 zł
Zespół Szkół w Krzycku Wielkim	stażysta	100%	2 717,59 zł	2 717,59 zł	0,50	0,22	13 261,84 zł	12 154,78 zł	1 107,06 zł
	kontraktowy	111%	3 016,52 zł	3 016,52 zł	4,68	3,75	158 186,31 zł	152 077,03 zł	6 109,28 zł
	mianowany	144%	3 913,33 zł	3 913,33 zł	3,00	5,44	179 073,98 zł	160 071,68 zł	19 002,30 zł
	dyplomowany	184%	5 000,37 zł	5 000,37 zł	7,89	7,89	473 435,03 zł	499 606,17 zł	-26 171,14 zł
Zespół Szkół w	stażysta	100%	2 717,59 zł	2 717,59 zł	0,00	1,00	10 870,36 zł	9 380,00 zł	1 490,36 zł

Jezierzycach Kościelnych	kontraktowy	111%	3 016,52 zł	3 016,52 zł	2,85	1,79	90 374,94 zł	90 250,38 zł	124,56 zł
	mianowany	144%	3 913,33 zł	3 913,33 zł	8,86	10,20	437 040,69 zł	432 297,35 zł	4 743,34 zł
	dypłomowany	184%	5 000,37 zł	5 000,37 zł	4,22	4,11	251 018,57 zł	261 538,52 zł	-10 519,95 zł
Zespół Szkół w Dłużynie	stażysta	100%	2 717,59 zł	2 717,59 zł	0,77	2,00	38 481,07 zł	42 383,02 zł	-3 901,95 zł
	kontraktowy	111%	3 016,52 zł	3 016,52 zł	4,04	2,70	130 072,34 zł	136 668,37 zł	-6 596,03 zł
	mianowany	144%	3 913,33 zł	3 913,33 zł	4,62	4,51	215 233,15 zł	214 237,78 zł	995,37 zł
	dypłomowany	184%	5 000,37 zł	5 000,37 zł	4,57	4,56	274 020,28 zł	277 625,67 zł	-3 605,39 zł
Zespół Szkół im. ks. Teodora Kurpisa w Bukówcu Górnym	stażysta	100%	2 717,59 zł	2 717,59 zł	0,00	0,00	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
	kontraktowy	111%	3 016,52 zł	3 016,52 zł	2,60	2,66	94 839,39 zł	82 019,74 zł	12 819,65 zł
	mianowany	144%	3 913,33 zł	3 913,33 zł	5,67	4,18	242 939,53 zł	259 276,20 zł	-16 336,67 zł
	dypłomowany	184%	5 000,37 zł	5 000,37 zł	7,61	8,69	478 235,39 zł	481 023,49 zł	-2 788,10 zł

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za 2014r. zostało sporządzone przez Podinspektora Panią K. N. i podpisane z datą 3.02.2015r. przez Wójta Gminy, oraz przesłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w dniu 3.02.2015r.

Wójt przedstawił również pismami z dnia 3.02.2015r. Radzie Gminy, Dyrektorom jednostek oświatowych oraz Zarządowi Okręgu Wielkopolskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Stopnie awansu zawodowego	Wskaźniki określone w art. 30 ust. 3 KN	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych		Suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 KN ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 KN	Kwota różnicy
		od 1.01. do 31.08.	od 1.09. do 31.12	od 1.01. do 31.08.	od 1.09. do 31.12			
stażysta	100%	2 717,59 zł	2 717,59 zł	7,00	6,61	224 038,12 zł	226 566,30 zł	-2 528,18 zł
kontraktowy	111%	3 016,52 zł	3 016,52 zł	20,40	21,19	747 976,30 zł	716 405,29 zł	31 571,01 zł
mianowany	144%	3 913,33 zł	3 913,33 zł	43,36	43,12	2 032 427,07 zł	2 057 229,66 zł	-24 802,59 zł
dypłomowany	184%	5 000,37 zł	5 000,37 zł	47,94	48,89	2 895 614,26 zł	3 009 526,14 zł	-113 911,88 zł

Powyższe wskazuje, że nauczyciele kontraktowi na terenie Gminy Włoszakowice nie osiągnęli wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy, w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1, a kwota różnicy między wydatkami poniesionymi, a iloczynem średniorocznej liczby etatów nauczycieli kontraktowych oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli wyniosła 31.571,01zł.

Z przedstawionych kontrolującemu informacji od jednostek oświatowych (kserokopii list płac) wynika, że środki na dodatki uzupełniające dla nauczycieli kontraktowych z 6 jednostek

oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Włoszakowice wypłacono w dniach od 16.01.2015r. do 23.01.2015r.

Kserokopia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, pism Wójta oraz pism dyrektorów szkół stanowią **akta kontroli nr B.II.3.2.15 (44/44)** do protokołu kontroli.

II.4 Inwentaryzacja

Instrukcja inwentaryzacyjna została przyjęta zarządzeniem nr 45/2012 Wójta Gminy Włoszakowice z dnia 30 lipca 2012r. (załącznik nr 8 do zarządzenia). Instrukcja określała m.in.:

- Zakres inwentaryzacji, sposób i termin jej przeprowadzenia,
- Obowiązki i zadania poszczególnych osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie inwentaryzacji,
- Organizacja przeprowadzania spisów z natury oraz zasady ustalania i rozliczania różnic inwentaryzacyjnych.

W instrukcji wskazano m.in., że inwentaryzację środków trwałych metodą spisu z natury przeprowadza się co 2 lata, z tym że w roku w którym nie przeprowadza się inwentaryzacji metoda spisu z natury stosuje się inwentaryzacji środków trwałych metodą weryfikacji.

W instrukcji wskazano następujący podział obowiązków związany z przeprowadzeniem inwentaryzacji:

- ”
- I. *Obowiązki kierownika jednostki.*
 1. *Powołuje komisję inwentaryzacyjną*
 2. *Podejmuje decyzje o sposobie rozliczania różnic inwentaryzacyjnych*
 - II. *Obowiązki głównego księgowego.*
 1. *Sprawowanie ogólnego nadzoru nad całokształtem prac inwentaryzacyjnych oraz uzgodnienie z przewodniczącym komisji inwentaryzacyjnej terminarza wykonywania poszczególnych etapów inwentaryzacyjnych*
 2. *Po otrzymaniu od przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej wypełnionych arkuszy spisowych zarządza dokonanie wyceny spisanych składników oraz ustalenie różnic inwentaryzacyjnych.*
 3. *Przeprowadzenie inwentaryzacji rozrachunków oraz innych aktywów i pasywów, które nie były objęte spisem z natury.*
 4. *Rozlicza wyniki inwentaryzacji oraz wprowadza różnice inwentaryzacyjne do ewidencji księgowej w określonych terminach.*
 - III. *Obowiązki i uprawnienia przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej:*
 1. *Jest odpowiedzialny przed kierownikiem jednostki za całokształt działalności komisji, organizuje jej pracę i kieruje działalnością,*
 2. *Organizuje szkolenia instruktażowe członków komisji,*
 3. *Pobiera za pokwitowaniem arkusze spisu z natury, a po zakończeniu inwentaryzacji rozlicza się z ich zużycia,*
 4. *Wnioskuję do kierownika jednostki o powtórzenie w całości lub w części spisu z natury w przypadku ujawnienia nieprawidłowości w jego przeprowadzeniu.*
 - IV. *Zadania komisji inwentaryzacyjnej*
 1. *Dzieli teren jednostki na pola spisowe.*
 2. *Dokonuje spisu z natury także środków pieniężnych i druków ścisłego zarachowania.*

3. *Dokonyuje spisów wyłącznie na arkuszach spisowych otrzymanych od przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej.*
4. *Wypełniają arkusze spisowe przez kalkę w 2 wykonaniach, zwracają uwagę na kompletność wypełnienia wszystkich elementów.*
5. *Arkusze spisów z natury winny być sporządzone w sposób umożliwiający podział ujętych w nich składników majątkowych wg miejsc przechowywania i wg osób materialnie odpowiedzialnych, a także z podziałem na składniki własne i obce.*
6. *Po zakończeniu czynności spisowych przewodniczący składa głównemu księgowemu arkusze spisowe wypełnione w sposób wyżej wskazany oraz pisemnie sprawozdanie o zakończeniu i wynikach inwentaryzacji.*
7. *Ustala przyczyny powstania różnic inwentaryzacyjnych po dokonaniu wyceny składników majątkowych przez komórkę księgowości.*
8. *Wysuwa i motywuje wnioski, co do sposobu rozliczania różnic inwentaryzacyjnych.*
9. *Dokonyuje oceny przydatności gospodarczej objętych spisem składników majątkowych."*

W instrukcji inwentaryzacyjnej odnośnie metod i terminów inwentaryzacji wskazano:

<i>Lp.</i>	<i>Konto</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>termin</i>	<i>Metoda</i>
1	011	Środki trwałe	31 grudzień (co 2 lata)	Spis z natury, z wyj. Trudno dostępnych i gruntów - w drodze weryfikacji sald. Co drugi rok całość drogą weryfikacji sald.
2	013	Wyposażenie	31 grudzień	Spis z natury
3	020	Wartości niematerialne i prawne	31 grudzień	Spis z natury
4	030	Długoterminowe aktywa finansowe	31 grudzień	Weryfikacja sald
5	080	Inwestycje	31 grudzień	Weryfikacja sald
6	101	Kasa	31 grudzień a także zdawczo-odbiorczą i niezapowiedzianą w razie potrzeby	Spis z natury
7	133 (organ) 134 (organ) 135 (urząd) 139 (urząd)	Rachunek bieżący Kredyty Rachunek FŚS Inne rachunki bankowe	31 grudzień	Weryfikacja sald
8	Konta zespołu 2 (organ i urząd)	Rozrachunki i rozliczenia	31 grudzień	Weryfikacja sald
9	310	Materiały	31 grudzień	Spis z natury
10	851	Fundusz Świadczeń Socjalnych	31 grudzień	Weryfikacja sald

(...)

V. Inwentaryzację składników aktywów, z wyłączeniem aktywów pieniężnych oraz materiałów odpisywanych w koszty na dzień ich zakupu, należy przeprowadzić w okresie IV kwartału do 15 stycznia następnego roku, a następnie rozliczyć, ujmując ujawnione różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych oraz wyjaśniając i rozliczając je w księgach roku, którego inwentaryzacja dotyczy.,

Spis z natury

Spisem z natury w roku 2014 objęto wyposażenie (konto 013), wartości niematerialne i prawne (konto 020) oraz materiały.

Wyjaśnienie Głównej Księgowej było następujące:

„Inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych przeprowadzona została drogą spisu z natury zgodnie z instrukcją inwentaryzacyjną. Zostało tak zapisane w instrukcji, ponieważ wydawało nam się, że ta metoda pozwoli na najbardziej prawidłowe i zgodne ze stanem rzeczywistym odzwierciedlenie tych wartości w bilansie. Niezbędne podczas prac spisowych zaangażowanie informatyka przyczynia się do stałej weryfikacji tych składników.”

Spis z natury został przeprowadzony przez zespół spisowy w składzie:

- M. M. – przewodniczący,
- J. W. – członek,
- A. S. – członek.

Zespół został powołany przez Wójta w oparciu o pismo z dnia 28.11.2014r.

Arkusze spisu z natury zostały wycenione przez Głównego Księgowego.

Ze spisu z natury wynika:

Lp.	Miejsce spisu	Wartości pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz materiałów wynikająca z ewidencji księgowej	Wartości spisanych pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz materiałów	strony	Uwagi	Podpis osoby materialnie odpowiedzialnej
1	OW Boszkowo ul. Jasna	3 395,18 zł	3 395,18 zł	1-2		brak
2	Schronisko Młodzieżowe w Dominicach	3 592,67 zł	3 592,67 zł	3		brak
3	OW Boszkowo ul. Turystyczna	26 133,37 zł	26 133,37 zł	4-6	W arkuszu spisu z natury główna księgowa wykreśliła kosze na śmieci w liczbie 6 sztuk, które były wycenione na 52,80zł	brak
4	Boszkowo-bud. gospodarczy promenada	120,00 zł	120,00 zł	7		brak
5	Podstacja ratownictwa medycznego	12 525,80 zł	12 525,80 zł	8	W arkuszu spisu z natury główna księgowa wykreśliła telewizor DW DTX wyceniony na 529,00zł oraz uchwyt do TV wyceniony na 129,00zł	brak

					Na arkuszach spisu z natury przewodniczący komisji dokonał wykreślenia: szafy biurowej, zestawu kap. LO, kontenera 4 szaf, lampy (2 szt.), radia LGCD 323AX, akumulatora do aparatu cyfrowego. Natomiast Główna Księgowa dokonała wykreślenia: drukarki laserowej SAMSUNG, fotelu KENDO, Drukarka proxima 4200, drukarka HP Laser Jet	
6	UG - Pałac wyposażenie biur i pomieszczeń	414 449,55 zł	414 449,55 zł	9-35		brak
7	OSP Boguszyn	18 613,59 zł	18 613,59 zł	36-38		M. L.
8	OSP Bukowiec Górny	48 334,36 zł	48 334,36 zł	39-43		R. L., C. M., T. M.
9	OSP Dłużyna	16 819,54 zł	16 819,54 zł	44-47		M. R.
10	OSP Dominice	11 534,04 zł	11 534,04 zł	48-51		M. K.
11	OSP Grotniki	15 582,21 zł	15 582,21 zł	52-55	W arkuszu spisu z natury Przewodniczący Komisji wykreślił mundur wyjściowy w ilości 6 sztuk.	T. S.
12	OSP Jezierzycze Kościelne	21 426,88 zł	21 426,88 zł	56-60		K. H.
13	OSP Krzycko Wielkie	74 920,36 zł	74 920,36 zł	61-66	W arkuszu spisu z natury Przewodniczący Komisji wykreślił kominiarki niepalne w ilości 2 sztuk.	H. S.
14	OSP Sądzia	23 900,13 zł	23 900,13 zł	67-70		S. S.
15	OSP Włoszakowice	138 954,09 zł	138 954,09 zł	71-77		A. P.
16	OSP Zbarzewo	17 203,47 zł	17 203,47 zł	78-81		W. D.
17	OSP Boszkowo	8 158,37 zł	8 158,37 zł	82-85		M. P.
18	Posterunek Policji we Włoszakowicach	11 436,35 zł	11 436,35 zł	86	W arkuszu spisu z natury wykreślono pozycje od 9 - 12, tzn. zestaw CB radio, Kuchenka mikrofalowa, tester trzeźwości ALKOLOW oraz Karcher przy wykreślonych pozycjach brak podpisu osoby, która dokonała wykreśleń. W arkuszu wskazano, że spis zakończono na pozycji 8	brak
19	Place zabaw	10 781,21 zł	10 781,21 zł	87		brak
20	Stacja wodociągowa Włoszakowice	920,00 zł	920,00 zł	88	W arkuszu spisu z natury Przewodniczący Komisji wykreślił sprzętarkę.	brak
21	Stacja wodociągowa Ujazdowo	2 570,00 zł	2 570,00 zł	89	W arkuszu spisu z natury Przewodniczący Komisji wykreślił sprzętarkę.	brak

22	Stacja wodociągowa Bukowiec Górny	66,00 zł	66,00 zł	90		brak
23	ORLIK Krzycko Wielkie	9 626,23 zł	9 626,23 zł	91-93		brak
24	Sala sportowa Włoszakowice	10 348,29 zł	10 348,29 zł	94		brak
25	Razem wyposażenie	901 411,69 zł	901 411,69 zł			
26	Wartości niematerialne i prawne	51 306,52 zł	51 306,52 zł	95-97		brak
27	UG zapas materiałów	4 388,85 zł	4 388,85 zł	98		brak

W instrukcji inwentaryzacyjnej w zakresie skreśleń na arkuszach spisu z natury wskazano:
„Wpisu do arkusza należy dokonać bezpośrednio po ustaleniu stanu składnika, a błędnie naniesione zapisy można poprawiać wyłącznie przez skreślenie błędnego zapisu, tak aby pozostał on czytelny, a następnie wpisaniu zapisu poprawnego. Poprawka powinna być potwierdzona podpisem osoby sporządzającej spis. Błędy powstałe np. przy wycenie arkuszy powinny być poprawione i podpisane przez osoby, którym powierzono wykonanie tej czynności.”

Wyjaśnienia Głównego Księgowego były następujące:

„Skreślenia w arkuszach spisu z natury były spowodowane zwykłą pomyłką w czasie spisывania wyposażenia, zasugerowane prawdopodobnie inwentaryzacją z poprzedniego roku. Każde skreślenie było przeanalizowane w zespole spisowym.”

W dokumentacji inwentaryzacyjnej brak jakiegokolwiek dokumentacji dotyczącej wyjaśnienia dokonania poszczególnych skreśleń na arkuszach spisów z natury.

Wyjaśnienie Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej w sprawie braku podpisów osób materialnie odpowiedzialnych na części druków ścisłego zarachowania:

„W nawiązaniu do sporządzonych protokołów inwentaryzacyjnych, wyjaśniam, że w niektórych protokołach inwentaryzacji nie wskazano osób materialnie odpowiedzialnych ponieważ nie we wszystkich przypadkach zostały one wyznaczone.”

Ze spisu z natury sporządzono sprawozdanie komisji inwentaryzacyjnej w dniu 14.01.2015r. W sprawozdaniu wskazano, że spis został przeprowadzony w dniu 31.12.2014r. zgodnie z planem inwentaryzacji, a w toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W sprawozdaniu wskazano również, że *„W wyniku szczegółowego sprawdzenia pomieszczeń stwierdzono, że wszystkie składniki majątku podlegające spisowi zostały ujęte na arkuszach spisów z natury”*. Sprawozdanie zostało spisane przez zespół spisowy.

Wyjaśnienia Głównego Księgowego i Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej oraz kserokopie pisma powołującego zespół spisowy, sprawozdania komisji inwentaryzacyjnej oraz arkuszy spisu z natury stanowią **akta kontroli nr B.II.4.1 (102/102)** do protokołu kontroli.

Z protokołu inwentaryzacji kasy z dnia 31.12.2014r. wynika, że stan środków pieniężnych na dzień 31.12.2014r. wynosił 0,00zł. W kasie nie znajdowały się również żadne depozyty. Z protokołu wynika również, że członkowie komisji nie mieli uwag do stanu zabezpieczenia kasy oraz pomieszczenia, w którym znajduje się kasa. Protokół został podpisany przez zespół spisowy oraz osobę materialnie odpowiedzialną. Z ewidencji księgowej konta 101 na dzień 31.12.2014r. wynika, że saldo konta wynosi 0,00zł.

Kserokopia protokołu kontroli kasy stanowi **akta kontroli nr B.II.4.2 (1/1)** do protokołu kontroli.

W przedstawionej dokumentacji dotyczącej przeprowadzonej inwentaryzacji brak protokołów lub innych dokumentów świadczących o przeprowadzeniu inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania.

W instrukcji inwentaryzacyjnej wskazano, że Komisja Inwentaryzacyjna dokonuje: „*spisu z natury także środków pieniężnych i druków ścisłego zarachowania.*”.

Wyjaśnienie Przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej powołanego przez Wójta było następujące:

„*W nawiązaniu do przeprowadzonej inwentaryzacji w 2014r. Informuję, że omyłkowo nie dokonano inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania.*”

Wyjaśnienia Przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej stanowią **akta kontroli nr B.II.4.3 (1/1)** do protokołu kontroli.

Potwierdzenie i Weryfikacja sald

Księgi Urzędu:

Z protokołu weryfikacji salda konta 851 z dnia 12.01.2015r. wynika, że saldo Ma konta w kwocie 17.285,63zł wynika z ewidencji księgowej jest zgodne z kwotą ustaloną w wyniku inwentaryzacji. Inwentaryzacja konta polegała na weryfikacji poszczególnych operacji ujętych na koncie. Protokół został podpisany przez zespół spisowy oraz zatwierdzony przez Głównego Księgowego i Wójta. Kontrolujący ustalił, że stan funduszu konto 851 był równy środkom zakładowego funduszu świadczeń socjalnych konto 135 powiększonym o udzielone ze środków funduszu pożyczki konto 234.

Kontrolującemu przedstawiono dokument zatytułowany „Inwentaryzacja rozrachunków na dzień 31.12.2014r.”, który był podpisany przez Wójta oraz Główną Księgową. W dokumencie wskazano poszczególne stany kont analitycznych:

- Zobowiązań konta: 201 – kwota 78.282,03zł, 221 – kwota 19.368,70zł, 225 – kwota 11.894,00zł, 229 – kwota 66.391,20zł, 231 – kwota 125.547,01zł, 240 – kwota 98.727,47zł,
- Należności konta: 201 – kwota 6.740,00zł, 221 – kwota 423.268,96zł, 224 – kwota 70.103,04zł, 225 – kwota 22.787,84zł, 234 – kwota 10.451,33zł.
- Odpisy aktualizujące należności 129.449,85zł.

Kontrolujący ustalił, że salda kont rozrachunkowych wynikają z prowadzonych do niej ewidencji analitycznej bądź przedstawionych kontrolującemu dokumentów źródłowych.

W trakcie weryfikacji dokumentów dotyczących salda konta 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, na które składały się pożyczki udzielone z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych ustalono, że Pani M. J. udzielono w roku 2013 pożyczki z ZFŚS (umowa z dnia 24.06.2013r.) pomimo, że w dniu jej udzielenia Pani M. J. nie spłaciła uprzednio zaciągniętej pożyczki (umowa z dnia 23.09.2011r.) co było niezgodne z § 9 ust. 1 Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, w którym wskazano, że:

„*Warunkiem przyznania kolejnej pożyczki mieszkaniowej jest całkowita spłata poprzednio uzyskanej oraz 6 – miesięczny okres karencji.*”

Wyjaśnienia Głównej Księgowej były następujące:

„*W roku 2013 udzielono pożyczki mieszkaniowej Pani M. J. mimo nie spłaconej pożyczki pobranej w roku 2011. Z uwagi na losowy przypadek (remont łazienki po awarii) i braku podstaw do udzielenia zapomogi z funduszu świadczeń socjalnych została udzielona kolejna pożyczka. Pożyczki są spłacane w stałej, niezminionej wysokości. Odsetki za okres, w którym dobrana pożyczka powinna być spłacana zostały doliczone pożyczkobiorcy.*”

Wyjaśnienia Głównej Księgowej wydruki z konta 234 za rok 2014 i 2013 oraz kserokopie umów wraz z wnioskami stanowią **akta kontroli nr B.II.4.4 (10/12)** do protokołu kontroli.

W umowie pożyczki z dnia 24.06.2013r. nie wskazano dnia od jakiego nastąpią spłaty pożyczki oraz nie wskazano kwot rat pożyczek (wpisano je jedynie ołówkiem). W roku 2014 dokonywano spłat miesięcznych w kwocie 54,00zł.

Ponadto ustalono, że w umowie pożyczki z dnia 23.09.2011r. wskazano, że pożyczka będzie spłacana w okresie od 1.10.2011r. do 31.03.2013r. (30 rat w tym pierwsza 59,88zł oraz kolejne w kwocie 53,00zł). Pomimo to na dzień zawarcia umowy pożyczki 24.06.2013r. niespłacone pozostało 743,00zł tytułem pożyczki z dnia 23.09.2011r., co świadczyło o tym, że poszczególne raty pożyczki nie były spłacane w kwotach i terminach zgodnych z umową.

W przedstawionej dokumentacji inwentaryzacyjnej znajdowały się dwa wysłane potwierdzenia salda. Z czego w przypadku kontrahenta GEODEZJA Andrzej Sugalski saldo zostało potwierdzone natomiast w przypadku firmy EUREKA saldo nie zostało potwierdzone.

Z protokołu weryfikacji salda należności, na które nie uzyskano potwierdzenia salda od kontrahenta z dnia 31.12.2014r. wynika, że należność w kwocie 23.006,00zł dotycząca spółki Eureka jest zgodna. Protokół został podpisany przez zespół spisowy oraz zatwierdzony przez Wójta i Głównego Księgowego.

Z protokołu weryfikacji stanu środków na rachunkach bankowych wynika, że saldo jest zgodne z przesłanym przez bank potwierdzeniem salda na dzień 31.12.2014r. Protokół został podpisany przez członków komisji inwentaryzacyjnej oraz zatwierdzony przez Wójta i Głównego Księgowego. Kontrolujący ustalił, że salda kont związanych z rachunkami bankowymi są zgodne z potwierdzeniem salda przesłanym przez bank.

Z protokołu inwentaryzacji konta 080 z dnia 10 stycznia 2015r. wynika, że saldo Wn konta w kwocie 355.927,27zł jest zgodne z saldem ustalonym w ramach przeprowadzonej inwentaryzacji. W ramach inwentaryzacji sprawdzono salda poszczególnych konta analitycznych konta 080 z dokumentami księgowymi. Protokół został podpisany przez zespół spisowy oraz zatwierdzony przez Wójta i Główną Księgową.

Z protokołu inwentaryzacji konta 030 z dnia 12 stycznia 2015r. wynika, że saldo Wn konta w kwocie 2.055.075,00zł jest zgodne z saldem ustalonym w ramach inwentaryzacji (zgodny z aktami notarialnymi). Protokół był podpisany przez zespół spisowy oraz zatwierdzony przez Wójta i Głównego Księgowego. Z przedstawionych kontrolującemu aktów notarialnych wynika, że saldo konta 030 w kwocie 2.055.075,00zł jest z nimi zgodne, a składa się na nie:

- kwota 577.500,00zł tytułem udziałów w Gminnym Zakładzie Komunalnym w Włoszakowicach sp. z o. o.,
- kwota 1.477.575,00zł tytułem udziałów w Miejskim Zakładzie Oczyszczania w Lesznie sp. z o. o.

Z protokołu inwentaryzacji konta 011 z dnia 15 stycznia 2015r. wynika, że saldo Wn konta w kwocie 44.974.035,86zł jest zgodne z saldem ustalonym w ramach inwentaryzacji (jest zgodne ze stanem ksiąg pomocniczych środków trwałych). Protokół był podpisany przez zespół spisowy oraz zatwierdzony przez Wójta i Głównego Księgowego. Powyższy protokół dotyczył salda konta 011 z wyłączeniem gruntów. Inwentaryzacja środków trwałych metodą spisu z natury przeprowadzana była w roku 2013.

Z protokołu inwentaryzacji konta 011 w zakresie gruntów z dnia 15 stycznia 2015r. wynika, że saldo Wn konta w kwocie 4.597.442,30zł jest zgodne z saldem ustalonym w ramach inwentaryzacji (jest zgodne ze stanem ksiąg pomocniczych gruntów – tzn. programem MKO+). Protokół był podpisany przez zespół spisowy oraz zatwierdzony przez Wójta i Głównego Księgowego.

Z ewidencji księgowej stan środków trwałych według grup rodzajowych środków trwałych był następujący:

Grupa środków trwałych	Saldo
0	4 597 442,30 zł
1	14 040 330,70 zł
2	29 580 028,35 zł
3	365 063,29 zł
4	85 386,16 zł
5	17 765,84 zł
6	29 316,80 zł
7	607 421,04 zł
8	248 723,68 zł
1-8	44 974 035,86 zł
Razem (0-8)	49 571 478,16 zł

Przedstawiony kontrolującemu wydruk z programu MKO+ zawierał datę 21.01.2015r. Złożone na tą okoliczność wyjaśnienia Kierownika Biura Budownictwa i Nieruchomości były następujące:

„W nawiązaniu do przedstawionego zestawienia zbiorczego mienia komunalnego, informuje, że wydruk wygenerowany w dniu 21 stycznia 2015r. przedstawia stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2014r.

Zmiany w programie MKO+ na początku każdego roku są dokonywane po dokonaniu uzgodnień z Biurem Księgowości Budżetowej dotyczących stanu mienia, na koniec roku poprzedzającego.”

Z wydruku z programu MKO+, wynikał:

- stan gruntów 4.597.442,30zł,
- stan budynków 7.514.318,81zł.

Wyjaśnienia Głównej Księgowej były następujące:

„Ewidencja gruntów prowadzona jest w księgach urzędu na koncie 011-001-00000-0000-0000, natomiast analitycznie i pomocniczo z wyszczególnieniem każdej działki w programie MKO+, który służy do prowadzenia ewidencji mienia i jest obsługiwany przez osobę z biura nieruchomości i budownictwa. Na koniec roku te dwie ewidencje są ze sobą weryfikowane. Środki trwałe są ewidencjonowane w księdze środków trwałych i na koncie 011 z analityką wg grup klasyfikacji środków trwałych. Pomocniczo w arkuszu kalkulacyjnym z zestawienia środków trwałych generowane jest zestawienie wg grup klasyfikacji środków trwałych. Weryfikacji środków trwałych dokonuje się poprzez sprawdzenie kwot z wszystkich ewidencji. Nie ma natomiast zgodności środków trwałych ujętych na koncie 011 urzędu z budynkami zapisanymi w programie MKO+, ponieważ w ewidencji ujętej na 011 są jeszcze inne oprócz budynków środki trwałe, a do programu MKO+ nie są naniesione wszystkie budynki. Program MKO+ zostanie uzupełniony o te budynki.”

Oświadczenie Kierownika Biura Budownictwa i Nieruchomości było następujące:

„Oświadczam, że program komputerowy MKO + jest ewidencją nieruchomości stanowiących własność Gminy Włoszakowice i jest prowadzona jako gminny zasób nieruchomości o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.”

Wyjaśnienia Głównej Księgowej, oświadczenie i wyjaśnienie Kierownika Biura Budownictwa i Nieruchomości oraz kserokopia podsumowania wydruku z programu MKO+ stanowią **akta kontroli nr B.II.4.5 (5/5)** do protokołu kontroli.

Obowiązek prowadzenia ewidencji pomocniczej dla środków trwałych wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.):

„Konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla:

1) środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych;”

Natomiast obowiązek prowadzenia ewidencji gminnego zasobu nieruchomości wynika z art. 23 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014r. poz. 518 ze zm.).

W §6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013r. poz. 289 ze zm.) wskazano:

„Inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości.”

W przedstawionej kontrolującemu dokumentacji inwentaryzacyjnej brak było protokołów weryfikacji salda kont:

- 071 – „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” – saldo Ma w kwocie 14.198.186,02zł,
- 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” – saldo Ma w kwocie 952.718,16zł,
- 800 – „Fundusz jednostki” – saldo Ma w kwocie 17.504.889,96zł,
- 860 – „Wynik finansowy” – saldo Ma w kwocie 20.375.483,78zł.

Wyjaśnienia Głównej Księgowej były następujące:

„W roku 2014 nie sporządzono dokumentu na okoliczność inwentaryzacji kont 071, 072, 800, 860, ponieważ inwentaryzacja tych kont nie została objęta instrukcją inwentaryzacyjną. Pomimo tego weryfikacji konta 071 dokonano w momencie naliczenia amortyzacji środków trwałych za 2014r w arkuszu kalkulacyjnym. Zestawienie wszystkich środków trwałych przedstawia oprócz wartości początkowej i naliczonej amortyzacji za rok 2014 również wartość konta 071 na początek roku (umorzenie narastająco) oraz po zaksięgowaniu amortyzacji za 2014r. Na każdym etapie prac kwoty te były weryfikowane. Weryfikacji konta 072 dokonano w momencie rozliczenia inwentaryzacji i uzgodnienia sald kont analitycznych 013 i 020.

Weryfikacji konta 800 dokonano w momencie przygotowywania danych do sporządzenia sprawozdania zestawienie zmian w funduszu jednostki a weryfikacji konta 860 dokonano podczas sporządzania sprawozdania rachunek zysków i strat. „

Wyjaśnienia Głównej Księgowej stanowią **akta kontroli nr B.II.4.6 (1/1)** do protokołu kontroli.

Na protokołach weryfikacja sald kont Urzędu podpisy składali członkowie zespołu spisowego. Złożone na tą okoliczność wyjaśnienia Głównego Księgowego były następujące:

„Do przeprowadzenia inwentaryzacji metodą weryfikacji sald kont posłużono się powołanym do przeprowadzenia inwentaryzacji spisu z natury zespołem, ponieważ zasugerowano się

wzorami takich protokołów ze szkolenia RIO. Osoby te w obecności głównego księgowego dokonały porównania stanu z ewidencji księgowej z odpowiednimi dokumentami.”

Wyjaśnienia Głównej Księgowej stanowią **akta kontroli nr B.II.4.7 (1/1)** do protokołu kontroli.

Kserokopie protokołów weryfikacji stanowią **akta kontroli nr B.II.4.8 (33/33)** do protokołu kontroli.

Księgi budżetu:

Kontrolującemu przedstawiono dokument zatytułowany „Inwentaryzacja rozrachunków budżetu na dzień 31.12.2014r.”, który był podpisany przez Wójta oraz Skarbnika Gminy (oraz osobę odpowiedzialną za księgi budżetu tzn. Panią K. N.). W dokumencie wskazano poszczególne stany kont analitycznych:

- Zobowiązań konta: 224 – kwota 61.840,47zł, 260 – kwota 773.824,63zł,
- Należności konta: 224 – kwota 123.096,39zł, 250 – kwota 60.000,00zł.

Z protokołu inwentaryzacji konta 134/001/00000/0000/0000 wynika, że saldo Ma konta w kwocie 3.100.000,00zł jest zgodne z saldem ustalonym w ramach inwentaryzacji. Protokół był podpisany przez Wójta i Skarbnika Gminy oraz osobę odpowiedzialną za ewidencję księgową. Kontrolujący ustalił, że powyższa kwota jest zgodna z dokumentami źródłowymi.

Z protokołu inwentaryzacji konta 134/002/00000/0000/0000 wynika, że saldo Ma konta w kwocie 2.325.000,00zł jest zgodne z saldem ustalonym w ramach inwentaryzacji. Protokół był podpisany przez Wójta i Skarbnika Gminy oraz osobę odpowiedzialną za ewidencję księgową. Kontrolujący ustalił, że powyższa kwota jest zgodna z dokumentami źródłowymi.

Z protokołu inwentaryzacji konta 909-000-00000-0010-0000 wynika, że saldo Wn konta w kwocie 6.582,43zł jest zgodne z saldem ustalonym w ramach inwentaryzacji. Protokół był podpisany przez Wójta i Skarbnika Gminy oraz osobę odpowiedzialną za ewidencję księgową. Kontrolujący ustalił, że powyższa kwota odsetek jest zgodna z notą przesłaną przez Fundusz.

Z protokołu inwentaryzacji konta 909-000-00000-0000-0000 wynika, że saldo Ma konta w kwocie 771.526,00zł jest zgodne z saldem ustalonym w ramach inwentaryzacji. Protokół był podpisany przez Wójta i Skarbnika Gminy oraz osobę odpowiedzialną za ewidencję księgową. Powyższa kwota jest zgodna z kwotą subwencji przekazanej w dniu 22.12.2014r. na styczeń 2015 roku.

Z protokołu inwentaryzacji konta 960-000-00000-0000-0000 wynika, że saldo Wn konta w kwocie 6.799.178,82zł jest zgodne z saldem ustalonym w ramach inwentaryzacji. Protokół był podpisany przez Wójta i Skarbnika Gminy oraz osobę odpowiedzialną za ewidencję księgową.

Z protokołu inwentaryzacji konta 961-000-00000-0000-0000 wynika, że saldo Ma konta w kwocie 1.166.108,80zł jest zgodne z saldem ustalonym w ramach inwentaryzacji. Protokół był podpisany przez Wójta i Skarbnika Gminy oraz osobę odpowiedzialną za ewidencję księgową.

Z protokołu inwentaryzacji konta 993 wynika, że saldo Ma konta w kwocie 306.928,65zł jest zgodne z saldem ustalonym w ramach inwentaryzacji. Protokół był podpisany przez Wójta i Skarbnika Gminy oraz osobę odpowiedzialną za ewidencję księgową. Kontrolujący ustalił, że powyższe saldo jest zgodne z dokumentami źródłowymi.

Z protokołu weryfikacji stanu środków na rachunkach bankowych wynika, że saldo jest zgodne z przesłanym przez bank potwierdzeniem salda na dzień 31.12.2014r. Protokół

został podpisany przez członków komisji inwentaryzacyjnej oraz zatwierdzony przez Wójta i Skarbnika.

Ustalenia:

- Z protokołów weryfikacji kont budżetu wynika, że weryfikacja została przeprowadzona przez Skarbnika oraz Wójta, pomimo że zgodnie z przyjętą instrukcją inwentaryzacyjną do zadań Głównego Księgowego należy przeprowadzenie inwentaryzacji rozrachunków oraz innych aktywów i pasywów, które nie były objęte spisem z natury. Wyjaśnienia Głównego Księgowego były następujące:
„Weryfikację kont budżetu dokonała Pani Skarbnik jako Główny Księgowy budżetu gminy i osoba odpowiedzialna za księgi budżetu.”
- Na protokołach weryfikacji rozrachunków, protokołach inwentaryzacji środków na rachunkach bankowych oraz protokołach weryfikacji kont budżetu nie umieszczano dat ich sporządzenia co uniemożliwiało zweryfikowanie czy inwentaryzacja została przeprowadzona w terminie. Wyjaśnienie Skarbnika było następujące:
„Na przedmiotowych dokumentach nie umieszczono dat poprzez niedopatrzenie. Oświadczam jednak, że inwentaryzacja w powyższym zakresie została przeprowadzona w terminie.”

Wyjaśnienia Skarbnika i Główniej Księgowej oraz kserokopie protokołów weryfikacji stanowią **akta kontroli nr B.II.4.9 (10/10)** do protokołu kontroli.